

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7, Telefon: 169-400, 169-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőség felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. július 31.

bb 1. sarkadi „viharban,” című novellájának tv-változata - háromrészes tv-film egy képviselőnö életéről

i s/gk-lm fm

1964. július 31.

a balaton környékén forgatják sarkadi Imre „viharban,” című novellájának televíziós változatát. a felvételeket Mihályfi Imre rendező vezeti. a női főszerepet Timár Éva játssza, a férfi főszerepet pedig a „karambol,” című filmről ismert Bujtor István alakítja.

a magyar filmgyártó vállalat és a magyar televízió közös produkciójában háromrészes televízió-film készül Szemes Marianné „őszintén beszéltem,” című forgatókönyvéből. a történet egy országgyűlési képviselőnö életútját kíséri végig a felszabadulás előtti időktől napjainkig. a főszerepet Berek Katalin játssza./mti/

bb 3. másodszor zöldetlnek budapest „konyhakertjei,” - több mint 1 200 holdat ültettek be kései zöldségpalántákkal, 270 hold gabonatarlóban terem őszi csemege

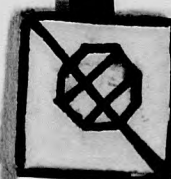
i cs/gk-lm ká

1964. július 31.

a budapesti mezőgazdasági termelőszövetkezetek kertészei a korai szabaföldi zöldségfélék és az ujbungonya helyébe máris több milliónyi palántát ültettek ki, hogy a föld ősziig még egy termést adjon a főváros „konyhájára,” - összesen 1235 holdon folytatnak az idén kettős zöldségtermelést. a palántaültetés a tervek szerint augusztus 5-ig tart, de a táplálék többsége már másodszor is kiszórt, s a legutóbbi esők hatására a zseme növényzet gyors fejlődésnek indult. viszonylag kisebb területeken - 20-60 holdas tárlókon természetesen csemegeuborkát, zöldbabot, zöldborsót és céklát, viszont csemegekukoricának 114 holdat, őszi karalábénak 135, kapor-nak csaknem félezer, keltkáposztának 163 holdat irányoztak elő, ugyan csak több mint 100 holdon természetesen őszi fejeskáposztát és vöröskáposztát is. augusztus első napjaiban kerül földbe 43 holdon az őszi saláta és további 50 holdon az őszi spenót palántája.

a gabonabetakarítás első heteiben 270 holdnyi tartót munkáltak el a másodvetésű zöldségfélék alá. a másodtermésű zöldségfélék valószínűleg szeptember közepén, október elején kerülnek a fővárosi piacokra./mti/

-1-

W

bb 2. eljárás indul az orvhorgászok és parkrongálók ellen - megbírságozzák az „idény jellegű”, szabálysértések elkövetőit

i ni/tm szb zs

1964. július 31.

a tanácsok igazgatási osztályainak tapasztalatai szerint a szabálysértések bizonyos fajtái a melegebb hónapokban évről-évre kiugróan magasabb számban fordulnak elő. az ilyen „idény-jellegű”, szabálysértések elkövetői között az első helyen szerepelnek az orvhorgászok. budapesten évente többszáz olyan személy ellen indul eljárás, akik hatósági engedély nélkül, vagy tiltott helyen pecáznak. a rendőri szervek és a halőrök különösen a római parton és a főútsra kijelölt egyéb duna szakaszokon figyelik az orvhalászokat, akiknek büntetése - ismétlődés esetén - akár háromezer forintig is terjedhet.

gyakori, hogy a lakók az ágyneműt az utcai ablakban, vagy az erkélyen szellőztetik, sőt a kimosott holmikat is ott szárítják. pedig ezt az épületekben kifüggesztett házirend is tiltja. a köz-tisztasági nivatal ellenőrző csoportja naponta járja budapest utcáit, s nemcsak a tisztaságra, hanem a városképre is ügyel, s a „közszemlére”, kitett fehérneműk miatt is feljelentést tesz.

a melegebb időszakban különösen fontos a háziszemét rendszeres gyűjtése és helyes tárolása. az előírások szerint a szemetet zárt fedelű edényben kell tárolni, hogy a lakóházak folyosóin és a lépcsőházban a szemét szét ne szóródjék. a folyosókra kitett konyhai hulladék a meleg hatására gyorsan erjedni kezd, s nemcsak kellemetlen szagot áraszt, hanem a levegőt is szennyezi.

a legtöbb szülő nem tudja, hogy ha aduna-parton felügyelet nélkül hagyja hat éven aluli gyermekét, szabálysértést követ el. ez a rendelkezés az árpád hídfőtől a déli-vasúti összekötő mindig terjedő szakaszra, valamint a margitsziget mindkét partjára érvényes. sőt, a víz közelsége miatt a gyermekek legkedveltebb játéka, a labadzés és a futballozás a part mentén még a szülők felügyelete mellett sincs megengedve.

nyári szabálysértésnek számít a parkrongálás is. ezzel kapcsolatban tudni kell, hogy a park fogalmába a zöldterületeken kívül az utcán, kövazákban díszlő virágok is beletartoznak, s aki a kitett növényeket letépi, vagy elviszi, parkrongálás címén pénzbírságot fizet. /mtl/

--

-2-

bb 4. csaknem két és félezeren végeztek az idén a pedagógusképző intézményekben - szombaton tesznek fogadalmat az újonnan munkába lépő nevelők

i vt/tné szb zs

1964. július 31.

pedagógusképző intézményeinkben az idén 2475 fiatal fejezte be tanulmányait. az ősszel munkába lépő nevelők - óvónők, tanítók, tanárok - országszerte augusztus 1-én kapják meg a kinevezésről szóló okiratukat, s egyidejűleg limpezőlyesen fogadalmat tesznek.

az újonnan végzettek döntő többsége a művelődésügyi minisztérium hatáskörébe tartozó oktatási intézményekben lát munkához a tanév kezdetén. a pedagógusok számának emelkedésével iskoláinkban a szaktanár ellátottság tovább javul, azonban még mindig nem lesz elegendő matematika, fizika, kémia, valamint egyes idegen nyelv-szakos tanár.

illetékes helyen elmondották, hogy a tanácsok mindenütt jól képzették elő a nevelők elosztását, s így különösebb fennakadás sem volt. valamennyi tanárképző főiskolán végzett szívesen vállalta a vidéki beosztást, s az óvónő és tanítóképző intézetekből kikerült fiatalok is mindannyian ott helyezkedtek el, ahol legnagyobb szükség van munkájukra. /mtl/

--

bb 5. újabb 600 holddal bővült a szentendrei sziget öntözött területe

vid gö szb ká

1964. július 31.

néhány év múlva a szentendrei sziget lesz a duna-kanyar zöld-séges és gyümölcsöskertje. a tervek szerint a sziget 6 500 hold gazdaságilag művelhető területéből 1970-ig 4 500 holdat öntöznek, s az itt nevelt termékeket elsősorban a kiránduló- és üdülőhelyekre szállítják. a fejlesztési terv megvalósításához még a múlt évben hozták létre. ekkor alakult meg a vízhasznosító társulat, amely ör hordozható berendezésével 250 holdat öntözött. a fejlesztési terv szerint 1970-ig négy öntöző főmű épül. az első már elkészült és üzembehelyezésével újabb 600 holddal bővült a sziget öntözött területe. a társulat ebben az évben a hordozható berendezésekkel 12,4 millió köbméter vizet permetez a gyümölcsösökre, valamint a zöldség és takarmánytermő földekre. /mtl/

18.25

--
- 3 -

bb 2. eljárás indul az orvhorgászok és parkrongálók ellen - megbírságozzák az „idény jellegű,, szabálysértések elkövetőit

i ni/tm szb zs

1964. július 31.

a tanácsok igazgatási osztályainak tapasztalatai szerint a szabálysértések bizonyos fajtái a melegebb hónapokban évről-évre kiugróan magasabb számban fordulnak elő. az ilyen „idény-jellegű,, szabálysértések elkövetői között az első helyen szerepelnek az orvhorgászok. budapesten évente többszáz olyan személy ellen indul eljárás, akik hatósági engedély nélkül, vagy tiltott helyen pecáznak. a rendőri szervek és a halőrök különösen a római parton és a fürdésre kijelölt egyéb duna szakaszokon figyelik az orvhalászokat, akiknek büntetése - ismétlődés esetén - akár háromezer forintig is terjedhet.

gyakori, hogy a lakók az ágyneműt az utcai ablakban, vagy az erkélyen szellőztetik, sőt a kimosott nelmiket is ott szárítják. pedig ezt az épületekben kifüggesztett házirend is tiltja. a közti tisztasági nivalat ellenőrző csoportja naponta járja budapest utcáit, s nemcsak a tisztaságra, hanem a városképre is ügyel, s a „közszemlére,, kitett fehérneműk miatt is feljelentést tesz.

a melegebb időszakban különösen fontos a háziszemét rendszeres gyűjtése és helyes tárolása. az előírások szerint a szemetet zárt fedelű edényben kell tárolni, hogy a lakóházak folyosóin és a lépcsőházban a szemét szét ne szóródjék. a folyosókra kitett konyhai hulladék a meleg hatására gyorsan erjedni kezd, s nemcsak kellemetlen szagot áraszt, hanem a levegőt is szennyezi.

a legtöbb szülő nem tudja, hogy aaduna-parton felügyelet nélkül hagyja hat éven aluli gyermekét, szabálysértést követ el. ez a rendelkezés az árpád hídfőtől a déli-vasuti összekötő mindig terjedő szakaszra, valamint a margitsziget mindkét partjára érvényes. sőt, a víz közelsége miatt a gyermekek legkedveltebb játéka, a labadzés és a futballozás a part mentén még a szülők felügyelete mellett sincs megengedve.

nyári szabálysértésnek számít a parkrongálás is. ezzel kapcsolatban tudni kell, hogy a park fogalmába a zöldterületeken kívül az utcán, kövázákban disztró virágok is beletartoznak, s aki a kitett növényeket letépi, vagy elviszi, parkrongálás címén pénzbírságot fizet. /mti/

-.-

-2-

Mle

bb 4. csaknem két és félezen végeztek az idén a pedagógusképző intézményekben - szombaton tesznek fogadalmat az ujonnan munkába lépő nevelők

i vt/tné szb zs

1964. július 31.

pedagógusképző intézményeinkben az idén 2475 fiatal fejezte be tanulmányait. az ősszel munkába lépő nevelők - óvónők, tanítók, tanítók - országsszerte augusztus 1-én kapják meg a kinevezésről szóló okiratukat, s egyidejűleg limelőlyesen fogadalmat tesznek.

az ujonnan végzettek döntő többsége a művelődésügyi minisztérium hatáskörébe tartozó oktatási intézményekben lát munkához a tanév kezdetén. a pedagógusok számának emelkedésével iskoláinkban a szaktanár ellátottság tovább javul, azonban még mindig nem lesz elegendő matematika, fizika, kémia, valamint egyes idegen nyelvsszakos tanár.

titeltes helyen elmondották, hogy a tanácsok mindenütt jól készítették elő a nevelők elosztását, s így különösebb fennakadás sem nem volt. valamennyi tanárképző főiskolán végzett szívesen vállalta a vidéki beosztást, s az óvónő és tanítóképző intézetekből kikerült fiatalok is mindannyian ott helyezkedtek el, ahol legnagyobb szükség van munkájukra. /mti/

-.-

bb 5. újabb 600 holddal bővült a szentendrei sziget öntözött területe

vid gö szb ká

1964. július 31.

nénány év múlva a szentendrei sziget lesz a duna-kanyar zöld-séges és gyümölcsöskertje. a tervek szerint a sziget 6 500 hold gazdaságilag művelhető területéből 1970-ig 4 500 holdat öntöznek, s az itt nevelt termékeket elsősorban a kiránduló- és üdülőhelyekre szállítják. a fejlesztési terv megvalósításához még a múlt évben hozták létre. ekkor alakult meg a vízhasznosító társulat, amely öt hordozható berendezésével 250 holdat öntözött. a fejlesztési terv szerint 1970-ig négy öntöző főmű épül. az első már elkészült és üzembehelyezésével újabb 600 holddal bővült a sziget öntözött területe. a társulat ebben az évben a hordozható berendezésekkel 12,4 millió köbméter vizet permetez a gyümölcsösökre, valamint a zöldség és takarmánytermő földekre. /mti/

18.25

-.-

- 3 -

Mle

bb. 6. neves külföldi művészek a máv szimfonikusok szabadtéri hangversenyein

i ol/gk-lm fm

1964. július 31.

a máv szimfonikus zenekar legközelebb augusztus 10-én a bartók színpadon ad hangversenyt. a koncerten német gyula vezényli beethoven 3. leonóra-nyitányát, csajkovszkij 6-mos zongoraversenyét, és brahms 2. szimfóniáját. a zongoraversenyt valentyin belcsenko, az 1961 őszén budapesten megrendezett liszt-bartók versenyen díjat nyert tehetséges fiatal szovjet zongoraművész tolmácsolja.

a budapesti fellépés után néhány nappal, augusztus 15-én a keszthelyi festetics-kastély parkjában rendezik meg a máv szimfonikusok újabb koncertjét. a zenekart ezen az estén sulyok tamás vezényli. a nagy érdeklődéssel várt hangversenyen két neves külföldi vendégművész szerepel. belcsenko ezúttal is csajkovszkij 6-mos zongoraversenyét játssza, az elmúlt évi budapesti pablo casals gondolkaverseny győztese, tsuyoshi tsutsumi pedig dvorak gondolkaversenyét adja elő./mti/

bb. 7. növényi diagnózis - kvarclámpával

vid ká/sk-lm -cz

1964. július 31.

a burgonyatermesztésben a vírusos fertőzést és az ökológiai leromlást igen nehéz kimutatni. egy-egy fajtánál többéves kísérletekre van szükség, s e hosszadalmas műveleteket sokszor mellőzik. a legtöbbször csak a nagylézi termetés során derült ki, hogy az elvetett fajta már nem felel meg a követelményeknek.

sárvári istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa új eljárást dolgozott ki, amellyel szinte másodpercek alatt megállapítható a vírusos fertőzés és az ökológiai leromlásra való hajlam. a kettészelt, megfelelő vegyszerrel kezelt vetőgumót analitikai kvarclámpa alá helyezik, s az ibolyántúli sugarak visszaverődése alapján pontos diagnózist állapítanak meg./mti/

bb. 8. fuvardíjat, üzemanyagot sikkasztott - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk-lm zs

1964. július 31.

bodnár andrás az 1-es számú autóközlekedési vállalat gépkocsivezetőjeként három fuvar díját - mintegy 2 500 forintot - nem fizetett be a vállalat pénztárába, s az összeget elköltötte. ezenkívül csaknem 700 forint értékű üzemanyagjegyet ismeretlen személyeknek eladott, s a pénzt szintén saját céljaira használta fel. a vállalatától kapott bűnát elzáróította, majd eladta.

a fővárosi bíróság bodnár andrást sikkasztásért jogerősen egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-4-

bb. 9. hazalátogatnak a franciaországi nomádok - 2x2 perces futballmérkőzés a programban

i fe/gg/zs/e cz

1964. július 31.

az első világháború után párizsba vetődött magyar munkásfiatalok 1924-ben futballcsapatot alapítottak nomád néven. az együttes - amelynek tagja volt többek között sebes gusztáv is - 1926 januárjában még a szovjet válogatott labdarúgókkal is találkozott. a nomádok nemcsak a zöld gyepen, hanem az életben is szoros barátságot tartottak, s bár a csapat tagjai lassan szétszóródtak - egyrésziük hazatért, másrésziük franciaországban maradt - megfogadták, hogy nem válnak el végleg egymástól.

a régi fogadalomhoz niven a közeli napokban a nomádok együtt innepelik budapesten csapatuk megalakulásának 40. évfordulóját. a franciaországban élő „játékosok”, augusztus 3-án érkeznek, s a határon a magyarok világszövetségének képviselői és a régi küzdelmek emlékeit őrző sportbarátok várják majd őket. itthon országjáró programot állítottak össze számukra: a tervek szerint ellátogatnak majd a balatonhoz és felkeresik dunaújvárost is.

a sok élményt ígérő találkozó programjába nem mindennapi sporteseményt is beiktatnak: a veterán „munkás-ifik”, sok-sok év után újra magukra nuzzák a futball-mezt. az old boyok szívkövekben ugyanolyan fiatalok maradtak, mint régen, de a gödi fészekben sorra kerülő mérkőzés 2x45 perc helyett mégis csak 2x2 perccig tart majd./mti/

---

bb. 10. londoni magyarok látogatóban itthon

i fe/tm/e sr la

1964. július 31.

a londoni magyar kultúrkör tagjainak népes csoportja érkezett hosszabb-rövidebb látogatásra hazánkba. többen közülük két-három évtized után keresik fel ismét szülőföldjüket, angol feleségeik társaságában. vannak a csoportban angliában született 16-19 éves fiúk és leányok, akik ezúttal látogattak el első ízben magyarországra.

a temze partjáról érkezettek pénteken a magyarok világszövetségének vendégeként néhány napos vidéki utra indultak. ellátogatnak egerbe, megtekintik lillafüredet és miskolc új létesítményeit, felkeresik jósvafőt és tapolcát is./mti/

8.04/gy

- 5 -

M

bb. 11. felszerelését muzeumba adta, s nyugdíjba vonult szabócs legidősebb mézeskalácsosa

vid/tm/fm/e cz

1964. július 31.

szabolcs-szatmár megye falvaiban évtizedeken át a mézeskalács volt a legkedveltebb „vásárfa”, készítőik a megye egész területét bejárták, s minden nagy vásárban, vagy jelentősebb netipiacon megjelentek. ez év tavaszán azonban már csak öt mézeskalácsost tartottak nyilván a megyében. most eggyel ismét csökkent a számuk, mert a legidősebb mézeskalácsos, vincze lajos máriapócsi lakos, több évtizedes munka után 83 éves korában abbahagyta a mesterséget. nyugalomba vonult, s teljes műhelyberendezése a nyírbátori muzeumba került. a majd nem 200 darabból álló gyűjteményben a keverőteknőtől kezdve a cifrázó csövekig, a sültőfákig és a legváltozatosabb formákig minden felszerelés megtalálható a készítményekkel együtt. /mti/

---

bb. 13. megkezdtek az első lakóház összeszerelését az újvidék téri új lakótelepen - jövő év végére már befejezik az új városrész építését

i sb/lk/vg/e cz

1964. július 31.

Lágymányoson már befejezéshez közeledik az új városrész építése. az utolsó épületek is tető alá kerültek, s így a 43-as építőipari vállalat 3-as főépítésvezetőségének dolgozói új munkahelyre, az újvidék téri új lakótelepre vonulnak át. eddig 180 munkás „költözött”, az újvidék térre és szeptemberig újabb 200 dolgozó foglalja el új munkahelyét. gyors munkát végeznek. a c-1 jelű első lakóház falblokkjainak összeszerelése máris megkezdődött. a főépítésvezetőség megszervezte a második műszakot is és most már éjszaka is dolgoznak. ezért a több mint 700 lakásos új városrész 620 lakása még az idén tető alá kerül. ezzel az építkezés téli feladatainak elvégzését is jelentősen megkönnyítik, mert a fagyos időben is fűtött helyiségekben foglalkoztathatják majd a dolgozókat. az első lakóház átadását márciusra tervezik és a lakótelep középületével, a 40 személyes óvodával és egy nagy üzletházzal együtt a jövő év végére irányozták elő az új városrész építésének befejezését. átlagosan hét-nyolc hónapig tart majd a házak építése, így az újvidék téri városrész lesz a leggyorsabban felépülő budapesti lakótelep. /mti/

8.09/gy

- 6 -

bb. 12. nagyarányú mederszabályozási munka a rákos és a szilas pataknál

i nbj/lk/ki/e cz

1964. július 31.

az elmúlt másfél évben három ízben lépett ki medrétől a szilas és a rákos patak, mert a nagy vízgyűjtő területről lezudult víztömeg elvezetésére szűknek bizonyultak a patakmedrek. a hullámtér közelében lévő lakóépületek pincéjét, földszintjét sokhelyütt elöntötte a víz, veteményeskertek, kertészetek is megsínyltek az árnulámokat. a fővárosi tanács elhatározta, hogy három év alatt - mintegy 80 millió forintos költséggel - véglegesen rendezze a két patak medrét, s egyes szakaszokon új mederbe tereli a vízfolyást.

a rákos pataknál az idén 3994 méter hosszban, a 10. kerületi váltó utcától a 14. kerületi egressy utig hozzák rendbe a medret, s az egressy ut-remény utca közötti új nyomvonalon hamarosan új mederben folyik a patak. míg eddig a meder - hozzávetőlegesen - másodpercenként 10-15 köbméter vizet vezetett el, a korszerűsítés után másodpercenként 34.5 köbméter vizet folyik le. így a patak még felhőszakadás esetén is le tudja vezetni a vizet a dunába. még az idén átépítik a rákos pataknál a mogoródi uti, a bonyhád uti, a füredi uti és a remény utcai hidakat, a kerepesi ut három hidját, a körvasut hidját pedig megerősítik. az egressy ut-váltó utca között a medret betonlap-pal burkolják. 1966-ig egészen budapest határáig rendezik a patakmedret. a munkálatokat a fővárosi tanács 2-es számú építőipari vállalata, a hidépítő vállalat és a fővárosi csatornázási művek végzi.

a szilas pataknál az idén kétnyelvűt dolgoznak az építők. az egyik munkahely a patak külső-váci ut környéki torkolata. a külső -váci ut és a rákospalotai határ ut közötti szakasz átépítésére a következő években kerül sor. az idén a rákospalotai határ ut-kerepesi ut között húzódó mederszakaszt bővítik, mélyítik, talnyomórészt nagy földmunka-gépekkel. a partot gyep-téglával, illetve rőzsefonattal erősítik.

ezen a részen dolgoznak a kisz építőtábor lakói, kéthetes váltással 200-200 fiatal. a fővárosi tanács közmi- és szolgáltatási igazgatóságának vezetői a legnagyobb elismeréssel beszélnek munkájukról. példásan dolgoznak, munkájukkal, magatartásukkal kiérdemelték az elismerést és a dicséretet. /mti/

8.42/rm

-7-

bb 14. a szovjet kutatások megdöntötték a tudománynak a föld sugárzási övezeteire vonatkozó eddigi álláspontját

i t z g k v m v g

1964. július 31.

a tizennegyedik nemzetközi asztronautikai kongresszuson párizsban v.i. kraszovszkij szovjet geofizikus a földünk körül több tízezer kilométeres magasságban elhelyezkedő sugárzási övezet kutatásában elért legújabb eredményeket ismertette.

ez a kérdés sok gondot okozott már a tudománynak, amikor e sugárzási övezet - az akkori elnevezés szerint a külső és a belső van allen-övezet - felfedezték, rövid idő alatt uralkodóvá vált az a feltevés, hogy a benne oda-vissza száguldozó nagy energiájú elektronosan töltött részecskék a sarkok táján leszivárognak a föld közelébe, ott kisüléseket hoznak létre, s ezeknek az együttese jelentkezik a sarki fény formájában. a neves szovjet kutató most több vonatkozásban is cáfolja ezt a feltevést.

egyik legérdekesebb érve az, hogy - amint a szputnyikok mérései bizonyítják - a sarki fényt létrehozó részecskék közül még a „legaktívabbak”, is legfeljebb 10 percig „élnek”, ezzel szemben a ma már egységes magnetoszférának tekintett sugárzási övezet zömmel protonokat tartalmaz és csak külső rétegeiben vannak elektronok, ezek a részecskék viszont több éven át is „életben maradnak”, a két típus tehát semmiképpen sem azonosítható egymással. de egyébként is, ha a több tízezer kilométeres magasságban keringő nagy energiájú elektronok egyáltalán leszivároghatnának az alsó légkörbe, ehhez csak a sarkok táján kapnának „zöld utat”, tehát ha ezek keltenék az északi fényt, ennek a jelenségnek is a sarkvidékekre kellene korlátozódnia. ezzel szemben - bár természetesen jóval ritkábban - a mérsékelt öv, sőt még az egyenlítő felett is megfigyeltek már a sarki fényhez teljesen hasonló jelenséget. igaz, többnyire csak műszerekkel, amelyek az emberi szem számára láthatatlan infravörös fényt is érzékelik. a földnek ezekre a tájaira pedig a sugárzási övezetek nagy energiájú részecskéi semmi körülmények között sem juthatnak le.

kraszovszkij végkövetkeztetése - amely szerint tehát a magnetoszférában mozgó részecskék semmiképpen sem lehetnek a sarki fény kiváltói - a magyar kutatók véleménye szerint is nagyon meggyőző.
/folyt.köv./

8.48/rm

-8-

Me

/bb 14. a szovjet.....1.folyt./vm

igaz, egyelőre kraszovszkij is csak az eddigi megoldási kísérletek sikertelenségét bizonyítja és a megoldást neki sem sikerült megtalálnia, a régi magyarázat tarthatatlanságának bebizonyítása mégis nagy eredmény. hiszen a tudományos kérdések végleges megoldásához majdnem mindig az első, még nem egészen helytálló feltevések hibáinak felismerésén át vezet az út./mti/

- . -

bb 15. ezer hektóliter erdei gyümölcszörp készül badacsonytomajon

vid k á sk v m

1964. július 31.

dus termést hoztak az idén a balatonfelvidéki és a bakonyi erdőségek vadgyümölcsfái, bokrai. málnából, áfonyából, szamócából, vesprém, zala, vas és győr-sopron megyében többszáz mázsát gyűjtöttek be. a magas vitamintartalmu gyümölcsökből a badacsonytomaji erdei melléktermékeket feldolgozó üzemben zörp készül. most érik a bakony leggyakoribb vadgyümölcse, a szeder, amelyből előreláthatólag 500-600 mázsát gyűjtenek, de jó termést ígér a vadalma, a kökény, a vadvadkörte és a bodza is. ebben az évben előreláthatóan ezer hektóliter zörpöt sajtolnak badacsonytomajon./mti/

- . -

bb 16. az alföld első angol telivér tenyésztete a szenttamási állami gazdaságban

vid k á sk v m

1964. július 31.

nazánkban eddig csak a dunántúlon foglalkoztak angol telivérlovak tenyésztésével. a dunántúli talajviszonyok, és a klíma azonban nem bizonyult tökéletesnek, ezért a szenttamási állami gazdaságban létrehozták az alföld első angol telivértenyésztetét. a törzstenyésztet számára az uk-ból 11, olaszországból pedig két telivér anyakancát importáltak. a külföldről vásárolt kancák mindegyike leletett, s megkezdődött az utódok nevelése. a csikók - amelyeknek „szülei”, között számos derby nyelő volt - másfél-kétéves korukban kerülnek pályára. a jelek szerint az alföldi tartási körülmények és a klíma kedvezően befolyásolja a leendő sportlovak edzettségét. az új angol telivértenyésztet lovai az idén már részt vesznek a kecskeméti híros napok lovasversenyein és bemutatkozik a szenttamási állami gazdaság ötfogata is./mti/

- . -

Me

8.55/rm

-9-

bb 17. „Alba Regia 1964.,,

vid tm vm fm

1964. július 31.

Címzet kiadványt jelentet meg a műszaki és természettudományi egyesültek szövetségének székesfehérvári Intézőbizottsága az Alba-Regia napok alkalmából rendezendő ipari és mezőgazdasági kiállításra. a több mint száz oldalas könyv tájékoztatást ad székesfehérvárról és az ünnepi rendezvényekről. ismerteti a város rövid történetét, idegenforgalmi nevezetességeit, iparát és mezőgazdaságát./mti/

- . -

bb 18. 2 millió forintot takarítottak meg a borsodi népfreont-aktivisták

vid j vm fm

1964. július 31.

a hazafias népfreont borsod megyei műszaki akcióbizottságában dolgozó mérnökök, tervezők, technikusok és vízügyi szakemberek társadalmi összefogással az idén már száz kisebb-nagyobb falusi létesítmény építési és költségvetési tervét készítették el. önzetlen munkájukkal csaknem 2 millió forint tervezési díjat takarítottak meg a helyi tanácsoknak, amely összeget más községfejlesztési célokra fordíthatják.

a műszaki akcióbizottság terveinek felhasználásával és a lakosság társadalmi munkájával számos községben kezdtek meg az építkezéseket. így például 26 helyen épül nevelői lakás, amelyek többsége már tető alatt van. ezeket a kényelmes pedagógusotthonokat szeptemberig át is adják. mintegy 30 községben - többek között forráson, sajószentpéteren, felsőzsolcán és hidasnémetiben - 50 kilométernyi betonjárdát készítenek, szerencsén a vízhálózatot bővítik, martonyiban pedig törpe-vízművet létesítenek. ezeket a munkákat az év végéig befejezik és addig a műszaki akcióbizottság még mintegy 40 létesítmény tervét készíti el a községi tanácsok kérésére./mti/

- . -

bb 26. modern konyhát és éttermet kap az 500 éves szentgotthárdi kaszagyár

vid lk vm szf

1964. július 31.

vas megye legrégebbi üzeme, a több mint ötszáz éves szentgotthárdi kaszagyár modern konyhát és éttermet kap. a rába folyó partján, a mozival szemben épül fel a reprezentatív épület. alsó szintjén a gyári dolgozók öltözőjét rendezik be./mti/

- . -

9.00/rm

-10-

bb 19. palóc népszokás a tiszamentén

vid tr vm fm

1964. július 31.

az etnográfusok megkezdtek szolnok megye néprajzi atlaszának elkészítését. jelenleg a megye 15 helyén, elsősorban a tiszamentén végeznek kutató munkát. összegyűjtik a nyelvjárásokat, a gazdasági eszközöket, a népi gyógymódokat, a népi kultúra emlékeit. a tiszai és a zagyvai találkozásához közel, zagyvarékason a palóc népcsoportra jellemző szokásokat fedezték fel. a palóc népszokás szerint jegyajándékként csizmát kapnak a fiatalok. a községben még nemrég ez az ajándékozási mód volt a divat. a faluban élők jellegzetes palóc eredetű szavakat is használnak. az etnográfusok most azt kutatják, honnan vándoroltak ide és mikor éltek palócok az alföldi sík területén./mti/

- . -

bb 20. szökőkut a hutában - új kísérletek a 60-65 fokos üvegyári hőség csökkentésére

i sb lk vm ki

1964. július 31.

az üvegyipari országos vállalat gyárainak huta-csarnokaiban télen is nagy a meleg, de különösen sok gondot okoz a hőség a nyári kánikutában, amikor a kemencék környékén 60-65 fokot mutat a hőmérő. ezért az idén a sajószentpéterei üvegyárban négy kemence fölött nagy szellőztető kürtőt építettek a csarnok tetejére, hogy a meleg könnyebben eltávozzék a hutából. a kürtők ugyan mindössze 5-6 fokkal csökkentették a forróságot, de meggyorsították a légmozgást és a fokozottabb szellőzés már elviselhetőbbé tette a meleget.

az üvegyipar vezetői most hazai és külföldi tapasztalatok alapján érdekes kísérleti programot állítottak össze. többek között a hutacsarnokokban szökőkutak felállítását tervezik. a szökőkut azonban nem disztárgy lesz, hanem hűtőberendezés, mert a víz párolgása hőt von el a csarnok levegőjéből. ennek a módszernek azonban az a hátránya, hogy a régi üvegyárak zsúfoltsága miatt már csak a kemencéktől távolabb tudnak helyet biztosítani a szökőkutaknak. ezért megpróbálkoznak a kemencék falazatának újfajta hűtésével is. eddig levegő ráfúvatással hűtötték a kemence 100-150 fokos oldalát, de így lényegében az átforrósodott levegő bentmaradt az üzemben. az új elgondolások alapján viszont elszívóberendezéseket állítanak fel, s közvetlenül a szabadba vezetnék a kemence falán felnevelt levegőt. a tervek szerint még a második fél évben megkezdik az új kísérleteket./mti/

- . -

9.05/rm

-11-

bb 21. két világrész hét országában vásárolják a kecskeméti bőrkesztyűket

vid lk vm szf

1964. július 31.

a kecskeméti vegyipari ktsz bőrkesztyűkészítő részlege nemrégiben önállósult. azóta megnőtt a termelés, s a kecskeméti kesztyűk nagy részét külföld vásárolja. a borju, sertés és az iramszarvas bőrből készült finomkivitelű kecskeméti bőrkesztyű két világrész hét államába jut el. a tervek szerint 20.000 gépi és kézi varrási kesztyű készül év végéig. eddig már több ezer párat adtak át a megrendelőknek. legutóbb a finneknek, a svájciaknak, a belgáknak és a szovjetunióknak szállítottak. nagy keletje van a sportkesztyűknek, amelyeknek a felső része kötött, a tenyérrésze pedig bőr. nyolc-tíz szinből dolgoznak, de legkedveltebb a sziürke, a barna és a fekete bőrből készült női és férfi kesztyű./mti/

- . -

bb 23. vetőmagközpont a déldunántúlon

vid ká tr vm

1964. július 31.

dombóvár széknellyel megalakult baranya, somogy és tolna megye új közös vállalata, a déldunántúli vetőmagtermelő és ellátó központ. ez a vállalat látja el a három megyében a vetőmag termeltesével, felvásárlásával és minősítésével kapcsolatos munkát. cikklistáján 93féle vetőmag szerepel, s jelenleg 75.000 hold tartozik hozzá. termelési értéke eléri a 300 millió forintot. a vetőmagközpont jelentős exportot is lebonyolít: angliába többek között virágmagvakat, algériába repcemagot, hollandiába sárgarépa, az ndk-ba pedig tavaszi búkköny magot szállít./mti/

- . -

bb 25. tízezer könyv-és iratszekrény

vid lk vm szf

1964. július 31.

a miskolci bútorgyártó vállalat teljesítményét új gépek üzembehelyezésével, a gyártási folyamatok technológiai sorrendben való megszervezésével jelentősen növelték. az idén már majdnem 20 millió forint értékű bútor kerül ki az üzemből. hat-hét millió forinttal több, mint korábban. ebben az évben a vállalat főtermékeiből, a különböző típusú iratszekrényekből, valamint a két és háromajtós könyvszekrényekből ötezer készül, részben a közületeknek, részben a lakosságnak./mti/

- . -

9. 10/rm

-12-

bb 22. a 100 fok meleget és a 20 atmoszféra nyomást is állja az üvegszálás poliészter bevonatú pvc-cső - rövidesen megkezdik az új termék sorot

i szf gk vm vg

1964. július 31.

figyelemre méltó új műanyagtermék sorozatgyártására készül az országos gumiipari vállalat műszaki gumi-gyáregysége.

a gyár műanyagüzemében két évvel ezelőtt kezdték meg a pvc-gyártmányoknak üvegszálás poliészter bevonattal való erősítését. a kétféle műanyag kombinációjának több kitűnő termék lett az eredménye. elsősorban a pvc-ből előállított vegyipari berendezéseket vonják be üvegszálás poliészterrel. a pvc-ből készült vegyipari berendezések jó vegyszerállók, az üvegszálás poliészter bevonat pedig olyan szilárdá teszi őket, hogy vetekszenek a féंबरendezésekkel. főleg tároló-, szállítóedényeket és elszívó szerkezeteket csinálnak a kétféle műanyag párosításával, mert az üvegszálás poliészterrel bevont, rendszerint nagyméretű edényeknek az az előnyös tulajdonságuk is megvan, hogy rendkívül könnyűek, karbantartást nem igényelnek és lényegesen olcsóbbak, mint a saválló acélberendezések.

a közeljövőben újítás eredményeként újabb ilyenfajta termék sorozatgyártását kezdi el a műszaki gumi gyáregység: pvc-csövet von be üvegszálás poliészterrel. az eddig kis sorozatban előállított effajta csövek megfeleltek a különféle próbáknak. a 100 fok meleget és a 15-20 atmoszféra nyomást is állíták, tehát jól helyettesítik a fémcövet.

az országos gumiipari vállalat műszaki gumi-gyáregysége különben a gyártásfejlesztés újszerű módját tervezi. az elgondolás az, hogy „kiszállnak”, a megrendelő vállalat üzemébe és kézi szerszámokkal fém-, valamint betonszerkezeteket is bevonnak üvegszálás poliészterrel. ehhez a munkához olyan szórópisztolyokat szereznek be, amelyekkel nagy felületeket is be tudnak vonni./mti/

- . -

bb 31. kombájnok után talajjavító gépek - 7 ezer hold sziket digóznak szolnok megyében

vid ká tr vm

1964. július 31.

a jászszági és nagykunsági szikeseken a gabona-kombájnok után megindultak a talajjavító gépek. a karcagi talajjavító vállalat október közepéig jászberény, jászkisér, besenyszög, tiszasüly, jászapáti, jászalsószentgyörgy határában és a nagykunság több termelőszövetkezetében mintegy 7 ezer holdon végez digózást. a jászadányi táncsics tsz határában 343 holdon a rákóczi falvai rákóczi tsz területén pedig 260 hold sziken hintik szét a márgát./mti/

- . -

9. 15/rm

-13-

bb 24. új óvodák, iskolák, tanyai kollégiumok szabotcsban

vid tné vm fm

1964. július 31.

az idén ismét jelentős összeget költöttek szabotcs-szalmár megyében az oktatási hálózat bővítésére. az óvodai férőhelyek száma 340-nel növekszik. átadják rendeltetésének a gyulaházi, a csenger-simai, a nyírszőlősi, a mátészalkai, a nyírgyulaji, a laskodi 50-50 valamint a botpaládi 40 férőhelyes óvodát.

Állami beruházásból és helyi erőforrásból 26 általános iskolai tantermet létesítenek, amelyeknek túlnyomó többsége még az iskolai év kezdetére elkészült. többek között tiszadobon 7, leveleken, nagydoboson és porcsalmán 4-4 tantermes iskolát építenek. még ebben az évben befejezik a baktalórántházi 8 tantermes gimnázium, a nyíregyházi 6 tantermes iskolai napközi otthont építését.

a tanyai kollégiumok száma kettővel emelkedik. megkezdik működését a kállósemjéni és a nyírszőlősi diákotthon, kállósemjénben a műemlékké nyilvánított és felújított egykori kálly-kastélyt rendezték be erre a célra. nyírszőlősen teljesen új épületet emeltek, az előbbiben egyelőre 50, később 120, az utóbbiban összesen 40, egy-két év múlva 80-100 tanyai felsőbb osztályost helyeznek el. még ez év őszén átadják rendeltetésének a pusztadobosi leányotthont is.

a pedagógusok lakásnyelzetének enyhítésére körülbelül 30 nevelői lakást vásárolnak, tizenhatot építenek, huszonegy pedagógusnak pedig lakásvásárlási kedvezményt nyújtanak./mti/

- . -

bb 28. nagyarányú szőlőtelepítés sopron környékén

vid ká tr vm

1964. július 31.

a soproni állami gazdaságban 4 évvel ezelőtt kezdték meg a rekonstrukciós terv végrehajtását, egész szőlőterületük felújítását. ezideig 620 holdon került a régi, kiöregedett tőkék helyére nemes oltvány. az első telepítésből származó tőkék gazdag termést ígérnek. előrelátnatól 35-45 mázsa szőlőt szednek majd le e egy-egy holdról, míg a régi szőlők alig 18-20 mázsa termést adnak.

1966-ra ezer hold új telepítésű szőlője lesz a gazdaságnak, az új szőlők fele kékfrankos fajta.

elkészültek a nagy szőlőfeldolgozó kombinát tervei is, amely többmillió beruházással 3 év múlva épül fel./mti/

- . -

-14-

9.20/rm
10.21

bb 27. „városiasodik”, a 600 éves város - viztorony, iskola, lakótelep és kórház épül cegléden

vid gő vm ki

1964. július 31.

májusban ünnepelte cegléd „várossá nyilvánításának 600. évfordulóját. a mintegy 40.000 lakost számláló település arculata azonban még ma is falusias. az akácfás, többségében földszintes, keskeny házakkal szegélyezett, alig kövezett utcái, valamint a hiányos kommunális létesítmények, még az elmúlt rendszer városfejlesztési politikáját vádolják.

cegléd városiasodása csak néhány évvel ezelőtt kezdődött meg, s üteme ez évtől állandóan fokozódik. valamennyi most épülő ház már többemeletes, s bennük a korszerűen felszerelt lakások a budapestiekkel vetekednek. a július elején átadott 50 lakás után, az idén még 96 új otthonba költözhetnek be tulajdonosaik. jövőre körülbelül ugyanannyi lakás készül, mint az idén, de azután, a széchenyi tér környékén megkezdődik az 500 lakásos lakótelep és a hozzá szükséges létesítmények építése.

a városiasodást jelzi a most épülő viztorony is, amit szeptemberben adnak át rendeltetésének. közben 5 millió forintos költséggel, felújítják a város vízvezeték hálózatát. a 600 köbméteres viztorony üzembenelvése után, 32.000 lakos vízellátását javítják meg. az idén megkezdik egy nyolc tantermes középiskola, valamint a gyógyfürdő újabb medencéjének építését. ezenkívül többkilométer hosszúságú utat és járdát korszerűsítene. a jövő év több új létesítménye közül a legjelentősebb, a 464 ágyas kórház építése lesz./mti/

- . -

bb 29. napközi-, „kombinát”, szolnokon - hatszáz gyermeket foglalkoztat a szünidőben a ságvári endre művelődési ház

vid j vm fm

1964. július 31.

az idén nyitotta meg másodszor kapuit a szolnoki ságvári endre művelődési ház nyári napközije, ahol felváltva mintegy 600 általános iskolai tanulót foglalkoztatnak a szünidőben. a művelődési ház vezetősége és az iskolák gazdag programot készítettek a gyermekeknek. jó időben naponta két osztály tanulói veszik birtokukba a tiszta parti szabadtéri színpadot, és tanárok felügyelete mellett játszanak, szórakoznak.
/folyt.köv./

Me

9.45/rm
10.21

-15-

bb 24. új óvodák, iskolák, tanyai kollégiumok szabotcsban

vid tné vm fm

1964. július 31.

az idén ismét jelentős összeget költenek szabotcs-szalmán megyében az oktatási hálózat bővítésére. az óvodai férőhelyek száma 340-nel növekszik. átadják rendeltetésének a gyulaházi, a csenger-simai, a nyírszőlősi, a mátészalkai, a nyírgyulaji, a laskodi 50-50 valamint a botpaládi 40 férőhelyes óvodát.

állami beruházásból és helyi erőforrásból 26 általános iskolai tantermet létesítenek, amelyeknek túlnyomó többsége még az iskolai év kezdetére elkészül. többek között tiszadobon 7, leveleken, nagydoboson és porcsalmán 4-4 tantermes iskolát építenek. még ebben az évben befejezik a baktalórántházi 8 tantermes gimnázium, a nyíregyházi 6 tantermes iskolai napközi otthont építését.

a tanyai kollégiumok száma kettővel emelkedik. megkezdí működését a kállósejéni és a nyírszőlősi diákotthon, kállósejében a műemlékké nyilvánított és felújított egykori kállay-kastélyt rendezték be erre a célra. nyírszőlősen teljesen új épületet emeltek, az előbbiben egyelőre 50, később 120, az utóbbiban összesen 40, egy-két év múlva 80-100 tanyai felsőbb osztályost helyeznek el. még ez év őszén átadják rendeltetésének a pusztadobosi leányotthont is.

a pedagógusok lakásnyelzetének enyhítésére körülbelül 30 nevelői lakást vásárolnak, tízenhatot építenek, huszonegy pedagógusnak pedig lakásvásárlási kedvezményt nyújtanak./mti/

bb 28. magyarányu szőlőtelepítés sopron környékén

vid ká tr vm

1964. július 31.

a soproni állami gazdaságban 4 évvel ezelőtt kezdték meg a rekonstrukciós terv végrehajtását, egész szőlőterületük felújítását. ezideig 620 holdon került a régi, kiöregedett tőkék helyére nemes oltvány. az első telepítésből származó tőkék gazdag termést ígérnek. előrelátnatól 35-45 mázsa szőlőt szednek majd le e egy-egy holdról, míg a régi szőlők alig 18-20 mázsa termést adnak.

1966-ra ezer hold új telepítésű szőlője lesz a gazdaságnak, az új szőlők fele kékfrankos fajta.

elkészültek a nagy szőlőfeldolgozó kombinát tervei is, amely többmillióforintos beruházással 3 év múlva épül fel./mti/

9.20/rm

10.21

-14-

bb 27. „városiasodik”, a 600 éves város - viztorony, iskola, lakótelep és kórház épül cegléden

vid gő vm ki

1964. július 31.

májusban ünnepelte cegléd „várossá nyilvánításának 600. évfordulóját. a mintegy 40.000 lakost számláló település arculata azonban még ma is falusias. az akácfás, többségében földszintes, keskeny házakkal szegélyezett, alig kövezett utcái, valamint a hiányos kommunális létesítmények, még az elmúlt rendszer városfejlesztési politikáját vádolják.

cegléd városiasodása csak néhány évvel ezelőtt kezdődött meg, s üteme ez évtől állandóan fokozódik. valamennyi most épülő ház már többemeletes, s bennük a korszerűen felszerelt lakások a budapestiekkel vetekednek. a július elején átadott 50 lakás után, az idén még 96 új otthonba költözhetnek be tulajdonosaik. jövőre körülbelül ugyanannyi lakás készül, mint az idén, de azután, a széchenyi tér környékén megkezdődik az 500 lakásos lakótelep és a hozzá szükséges létesítmények építése.

a városiasodást jelzi a most épülő viztorony is, amit szeptemberben adnak át rendeltetésének. közben 5 millió forintos költséggel, felújítják a város vízvezeték hálózatát. a 600 köbméteres viztorony üzembenelvezése után, 32.000 lakos vízellátását javítják meg. az idén megkezdik egy nyolc tantermes középiskola, valamint a gyógyfürdő újabb medencéjének építését. ezenkívül többkilométer hosszúságú utat és járdát korszerűsítene. a jövő év több új létesítménye közül a legjelentősebb, a 464 ágyas kórház építése lesz./mti/

bb 29. napközi-, kombinát-, szolnokon - hatszáz gyermeket foglalkoztat a szünidőben a ságvári endre művelődési ház

vid j vm fm

1964. július 31.

az idén nyitotta meg másodszor kapuit a szolnoki ságvári endre művelődési ház nyári napközije, ahol felváltva mintegy 600 általános iskolai tanulót foglalkoztatnak a szünidőben. a művelődési ház vezetősége és az iskolák gazdag programot készítettek a gyermekeknek. jó időben naponta két osztály tanulói veszik birtokukba a tiszta parti szabadtéri színpadot, és tanárok felügyelete mellett játszanak, szórakoznak.
/folyt.köv./

9.45/rm

10.21

-15-

/bb 29. napközi.....1.folyt./vm

a mórlicz zsigmond teremben rendszeresen vetítenek ifjúsági, ismeret-terjesztő filmeket. a színpadon ötletes kis műsorokat rögtönöznek. a napközi otthon lakói házi televízió-studiót létesítettek, amely naponta szórakoztatja látogatóit. a gyerekek megismerkednek a város nevezetességeivel, s számukra külön könyvtárat is létesítettek.
/mti/

bb 30. győrött is bevezetik a nagypanelos építkezést

vid lk vm ki

1964. július 31.

győrött a kigyó utcai lakótelepen befejezés előtt áll egy 24 lakásos, négyzetes kísérleti ház összeszerelése. ~~.....~~ Nagy-ságu panelokat, valamint a fürdőszobát és a konyhafalat magában foglaló térelemeket a győr megyei építőipari vállalat előregyártó telepén készítették. építés közben az utolsó négy térelemet módosították, az öntésnél a szellőzőcsatornát is kiképezték, amit először külön kellett falazni. vakolásra nincsen szükség. a külső homlokzati falakat két centiméter vastagságu műkö-réteg, a belső falfelületet pedig mészhabarc-s réteg borítja. mindkettőt a panelöntésével egyidejűleg előre készítik el.
Vá szobafal

a kísérleti lakóházon szerzett tapasztalat szerint egy-egy szintet tíz nap alatt lehet összeszerelni és ha a folyamatos munka feltételeit megteremtik, nem elérhetetlen az a cél, hogy egy háromemeletes lakónázat négy és fél - öt hónap alatt felépítsenek.

a győri előregyártó telepen felkészülnek a nagypanelos és térelemes üzemszerű gyártására. kibővítik a területet, felújítják a gyártóeszközöket, újabb három billenőpadot állítanak fel és szeptemberben újra megkezdik a munkát. még az idén hozzáfognak győr-nádorvárosban a mester utcában négy nagypanelos házban 96 lakás építéséhez. a következő években évente 200 lakáshoz készítenek szobafal nagyságu panelelemeket a győr megyei építőipari vállalat előregyártó telepén. /mti/

9.50/.c.ii

-16-

bb 32. megkezdték a kölcsönzést a kaposvári megyei könyvtárban

vid tm via fm

1964. július 31.

a közelmúltban adták át rendeltetésének kaposvárban a több mint nyolc-és félmillió forintos költséggel épített új megyei könyvtárat. az egyemeletes, „csupa üveg”, épületben modern bútorokkal berendezett folyóirat- és újságolvasóterem, kutatószoba, diafilmtár, s 25.000 kötetes szabadpolcos kölcsönzőhelyiség áll az olvasók rendelkezésére. 200 férőhelyes előadótermet is berendeztek, ahol az irodalmi színpad ad rendszeresen műsort, s a különféle ismeretterjesztő előadásokat is itt tartják majd.

az új megyei könyvtárban kapott helyet a gyermekkönyvtár is.
/mti/

bb 33. óvoda, bölcsőde, áruház, kollégium épül nagykanizsán

vid lk vm szf

1964. július 31.

nagykanizsán a lakásokon kívül több gyár is épül. itt építik európa egyik legnagyobb, évi ezer vagon teljesítményű matátagyárát. épül az egyesült izzó új gyáregysége, fejlesztik az üveggyárat, további gyáregységekkel bővítik a dunántúli kőolajipari gépgyárat.

néhány éve ismét életre kelt és tovább fejlődik a városban a mezőgazdasági szakemberképzés is. elősegítésére kétszáznegyven személyes kollégium építését kezdi meg a felsőfoku mezőgazdasági technikum hallgatói részére. a kollégium az 1965-66-os tanév kezdetére készül el. ez év második felében kezdik meg egy óvoda, egy bölcsőde, egy áruház és további 220 lakás építését is. gyarapszik az oktatási intézmények száma: augusztus 20-án 16 tanteremmel az építők átadják rendeltetésének a város második gimnáziumát. /mti/

10.12/1964

-17-

bb 35. a Lotto nyerőszámai

lk vm cz

1964. július 31.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint harkányban a városi strandfürdőben megtartott lottósorsoláson a 31. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

18, 20, 40, 79, 82

az augusztus 3-án és 4-én a sportfogadási és lottóigazgatóság székházában megtartandó rendes, valamint rendkívüli tárgynyereménysorsoláson a 31. illetve a 27. heti játékhet szelvényei vesznek részt./mti/

10.55/rm

- . -

-18-

me

bb 34. nagy tojáshozamu kékes-szürke gyöngyös törzsek mosonmagyaróvárott

vid ká tr vm

1964. július 31.

drahos Lászlónak, a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola docensének sikerült olyan új gyöngytyuk törzseket kiválogatni, amelyek nemcsak izletes húsuk és gyors fejlődésük miatt értékesek, hanem tojástermelésben is felveszik a versenyt a köztenyésztésben lévő házi tyuk fajtákkal. az intézet 700-as kékes-szürke törzsszállománya átlagosan 112 tojást termelt és már vannak olyan törzsek amelyek egyedei az idén elérhetik a 140-160 darabos évi tojás termelést. a gyöngytyuk tojása kisebb a házi tyuk tojásánál, de sokkal értékesebb, néha vastag, így akár egy évig is tárolható mélyhűtés és konzerválás nélkül. mint arról a kutató értesítést kapott, a szovjetunióban, a minszki mezőgazdasági kutató intézetben is foglalkoznak a hazánkból származó gyöngyös nevelésével./mti/

- . -

12.00/rm

-19-

me

bb 36 dr. Lázár Péter,

tr vm zs

1964. július 31.

az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ főigazgatója az unesco szakértőjeként pénteken Indiába utazott./mti/

- . -

bb 38. időjárásjelentés

tm vm

1964. július 31.

a meteorológiai intézet jelenti július 31-én, pénteken 13 órakor:

meleg, nyári idő

Közép-európa felett az elmúlt napokban beáramlott viszonylag hűvös levegőben újra anticiklon épült fel és napos, meleg az idő, helyenként délutáni zivatarokkal. Hazánkban tegnap általában 8-13, az északi megyékben 4-8 órán át sütött a nap. Északkeletről záporokat, zivatarokat jelentettek. az eső mennyisége helyenként elérte az 5-8 millimétert, galyatetőn 11 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben 26-30 fokig emelkedett, ma hajnalban általában 10-15, a déli határszéleken helyenként csak 16-17 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti országszerte derült, száraz idő volt, a hőmérséklet a ma délelőtti órákban 23-27 fokig emelkedett. Budapestben csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 23.9 fok volt, a sokévi átlagnál 2 fokkal magasabb. ma 12 órakor Budapestben a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, atig vált z. a Balaton vizének hőmérséklete siófoknál 24 fok.

várható időjárás szombat estig: napos, száraz, meleg idő. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-31, fok között. a Duna vízállása ma reggel 180 centiméter./mti/

- . -

13.10/rm

-20-

me

bb 39. szombaton megkezdődik az augusztusi csillaghullás - 52 millió kilométeres utat teszünk meg a perseidák meteorjai között

i tz tr vm vg

1964. július 31.

Földünk szombaton éri el napközeli pályájának ahhoz a pontjához, ahol összetalálkozik a perseidák nevű hatalmas meteor-raj utvonallával - mondotta dr. Kulin György, az Uránia csillagvizsgáló igazgatója. ezzel megkezdődik a nyári éjszakák nagy égi színhatéka, az augusztusi csillaghullás.

a raj néhány „előrsével”, ugyan már összetalálkoztunk, de most már egészen augusztus 20-ig magán a derékhadon száguld keresztül velünk a föld, szombattól fogva teljesen körülvesznek bennünket a meteorok, amelyek annyira közel suhan el mellettünk, hogy a föld légkörébe is belemerül, az felizzik és elég. ezeket látjuk hullócsillagoknak.

a perseidák serege általában apró kis meteorocskákból áll. a felizzás közben szabad szemmel is láthatók átmérője általában 1- és 10 milliméter, súlya pedig 2 milligramm és 2 gramm között váltakozik. az egész óriási tömegben csak elvétve akadnak ennél nagyobb és súlyosabb. ha ugyanis egy ilyen nagyobb meteor izzik fel a légkörben, az már nem kis hullócsillagnak, hanem tűzgömbnek látszik, tűzgömgöt viszont a perseidák között eddig nem igen észleltek. pedig a csillaghullás csúcspontján, augusztus 12-én egyetlen megfigyelő helyről óránként általában 50 felvillanást is lehet látni.

ezeknek az apróságoknak azonban megszámlálhatatlan milliárdjai rohannak most körülöttünk. hiszen a földnek csaknem 52 millió kilométeres utat kell bejárnia ahhoz, hogy nem egészen három hét eltelte után a meteoráramot elnagyva folytathassa tovább száguldását a térbe./mti/

- . -

bb 37. magyar szakembert hívott meg vendégprofesszorul az alabamai egyetem

i tz tm vm vg

1964. július 31.

az alabamai egyetem meghívta dr. Magyar Endre gépészmérnök, nyugalmazott postaműszaki igazgatót, hogy mint vendégprofesszor több éven át tartson előadásokat az elektromos áramkörök új, úgynevezett topografikus számítási módszeréről.
/folyt.köv./

13.30/rm

-21-

me

/bb 37. magyar szakembert....1.folyt./vm

ennek a módszernek, amelyet éppen dr. Magyar Endre épített ki egységes rendszerré, s amely külföldön egyre szélesebb körben terjed, elsősorban a híradástechnikai szerkezetek méretezésében és gyártásában van nagy gyakorlati jelentősége. az eddigi bonyolult matematikai számítások helyett ugyanis grafikus eljárást alkalmaz. nem számolni kell tehát, hanem rajzolni. a rajzon pedig az egész áramkör képe egyszerre jelenik meg - szinte mintha már a valóságban működne - s az eredmény helyességét még a matematika legalattomosabb buktatói, az előjel-vagy tizedespont-hibák sem veszélyeztethetik.
/mti/

- . -

bb 40. negyven új szakember a borsodi tsz-ekben

vid ká tr vm

1964. július 31.

a borsod megyei termelőszövetkezetekben pénteken elfoglalták helyüket az újonnan kihelyezett szakemberek. velük együtt másfél hónap alatt több mint 40 tsz. elnökkel, agronómmal és könyvelővel gyarapodtak a közös gazdaságok. a borsodi szövetkezetekbe kihelyezett szakemberek száma most már meghaladja a hatszázat. az új agronómusok zömme a miskolci és az encsi járás termelőszövetkezeibe kerültek, ahol a jövedelem fokozása végett szükség van a gazdálkodás átalakítására.

megérkeztek a tsz-ekbe a főiskolát, illetve felsőfokú mezőgazdasági technikumot végzett gyakornokok is. közülük eddig 25 állt munkába.
/mti/

- . -

bb 41. elindult a kétezredik vagon zöltség hevesből

vid ká sk vm

1964. július 31.

heves megyében az idén a szokottnál később indult a zöltség-szezon, de az utóbbi napokban már beozták a kését. tömegesen érik a zöldség. a termelőszövetkezetek naponta több mint száz vagon zöltséget szállítanak a felvásárlótelepekre, a szövetkezetek heves megyei értékesítő központja pedig pénteken reggel már a kétezredik vagon zöltséget indította piacra.
/folyt.köv./

14.05

- 22 -

/bb 41. elindult....1.folyt./vm

paradicsomból eddig 500 vagonnal, görögdinnyéből pedig 120 vagonnal értékesítettek. sárgadinnyét 130 vagonnal, paprikát pedig 40 vagonnal hozták fel a termelőszövetkezetek. piacra került az ízletes csabagyöngye csemegezőlő is, amelyből tavaly ilyenkor még kostoló is alig akadt.
/mti/

- . -

bb 42. százötvenezer kilométer utazás tutajon

vid lk vm ki

1964. július 31.

harminc évvel ezelőtt lett a víz szerelmese, azóta utazik rönkhátakon a tiszán tondori ferenc tutajos. a három évtized alatt ötszázszor tette meg az utat tiszafüred környékétől a szegedi végállomásig. a kemény, férfias munkát igénylő tutajozásnak szakavatott mestere és a fiatalokat is tanítja erre a hivatásra. egy-egy ut alkalmával tíz-tizenkét nap alatt teszi meg a háromszáz-négyszáz kilométeres távolságot. eddig mintegy 150.000 kilométert utazott tutajon. összesen 135.000 köbméter fát usztatott le az alföldi feldolgozó üzemekbe. tondori ferenc jelenleg is a tiszán tartózkodik. kétszázhetven köbméter rönköt szállító tutajával kedden hajnalban indult el a szolnok megyei erdőgazdaság abádszalóki kerületéből. tutajával és társaival a jövő hét elején érkezik meg szegedre.
/mti/

- . -

bb 43. sárospatakon megnyílt északmagyarország legszebb lakberendezési áruháza

vid lk vm ki

1964. július 31.

sárospatakon - a körzeti földművesszövetkezet kezelésében - pénteken nyitották meg északmagyarország legszebb lakberendezési áruházát. az izlésesen berendezett áruház földszintjén a korszerű butikorokon kívül lakástextiliákat, csillárokat, modern szőnyegeket, kerámiából készült dísz tárgyakat, rádiót és televíziót is árusítanak.

/folyt.köv./

14.10

- 23 -

/bb 43. sárospatakon.....1.folyt./vm

emeletén nyolc bemutató helyiséget folyamatosan a legújabb típusú butorokkal rendeznek be. ez az állandó jellegű kiállítás utbaigazítást ad majd a vásárlóknak arra, hogyan rendezhetik be lakásukat szépen és gazdaságosan. az új áruházat - amelyben mintegy 3 millió forint értékű áru várja a vásárlókat - már az első napon sokan keresték fel./mti/

bb 44. a duna-tisza közén épül meg az alföld első héjcsatornás öntözőfürtje

vid lk vm szf

1964. július 31.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság tervezési osztályán megkezdték az ujsolti minta öntözőfürt tanulmánytervének kidolgozását.

az új öntözőrendszert - az alföldön először - vasbetonlábakon nyugvó, ugynevezett héjcsatornákból állítják össze. tekintettel arra, hogy a terep egyenetlen, az új öntözőfürt csatornáit a talaj felszínétől mintegy egy-két méter magasságban szállítják majd a vizet. az előregyártott, egyenként hat méter hosszú betonvályukból, mintegy 30 kilométeres csatornaálózatot építenek ki, amely másodpercenként ötszáz liter vizet szállítására alkalmas.

előnye az új csatornaépítési eljárásnak, hogy a mezőgazdaságilag művelt területből mindössze másfél-két méteres sávot foglal el, szemben a földcsatornákkal, amelyek mintegy tíz-tizenöt méteres föld-sávot vesznek el a termőföldről. előnye továbbá, hogy a csatornát betonlábakkal együtt más területre is áthelyezhetik jelentősebb költségkiadás nélkül. a héjcsatornákból - az országban első ízben - műanyagtömlőkkel veszik ki a vizet az öntözött területre. a korszerű öntözőfürt elkészülte után 2700 katasztrális hold területet öntözhetőnek a duna-tisza közti termelőszövetkezetek és állami gazdaságok.
/mti/

14. 15

- 24 -

me

bb 45. halálos baleset - traktorral

vid j vm zs

1964. július 31.

halálos végű baleset történt csütörtökön este a zalaszentgróti állami gazdaság pakodi kerületében. földemes jános, a gazdaság traktorosa egy szuper-zetonnal vetésből indult hazafelé. a traktor egy enyhe lejtésű mezői úton - fékezés következtében - felborult és utasait maga alá temette. földemes jános traktorvezető, pakodi lakos a helyszínen meghalt. a traktoron utazó két munkagépk vezetőt kórházba szállították./mti/

bb 46. harminc millió köbméter duna-vizet fogyasztott eddig pécs - újabb kétszáz millió program a mecsekaljai város vízellátásának fejlesztésére

vid lk vm ki

1964. július 31.

pécs vízellátásának javítására épült a 40 kilométer hosszú dunai távvezeték, amely üzembehelyezése óta 30 millió köbméter folyóvízzel segített a városon. szaporodtak a mecsek lábánál a furt kutak is. csupán ez évben ötöt kapcsoltak a hálózatra. mindezek eredményezték, hogy hosszú idő után 1964 az első esztendő, amikor a nyári meleg napokban sem maradnak szárazon a lakások vízcsapjai pécsen.

a város rohamos fejlődése azonban további teendőket kíván, hogy a jelenlegi kedvező állapotot a jövőben is tartani lehessen. erre a célra 200 millió forintot kap pécs. a nagyszabású program első része, a tanulmánytervek elkészítése, a napokban megkezdődött. feldolgozzák azokat a lehetőségeket, amelyek számításba jöhetnek pécs és környéke távlati vízellátásának megoldására. a többiek között foglalkoznak második dunai távvezeték lefektetésének és egy esetleges drávai távvezeték kiépítésének lehetőségével. sok előny szól a borjád térségében telepítendő 20-25 méter mélységű kutsorozat létesítése mellett is. ennek a környéknek nagy vízadó-rétegei vannak, a víz minősége, összetétele is kedvező, tisztításra nincs szükség. a tanulmány kidolgozásánál figyelembe veszik a pécsi műszakiak társadalmi segítségével eddig végzett kutatások, felmérések adatait, tapasztalatait, véleményét is.

a nagyszabású programnak azt a feladatot kell megoldani, hogy a jelenlegi 36.000 köbméter helyett naponta 100.000 köbméter jóminőségű ivóvíz álljon pécs rendelkezésére./mti/

14. 25

- 25 -

me

/bb 43. sárospatakon.....1. folyt./vm

emeletén nyolc bemutató helyiséget folyamatosan a legújabb típusú butorokkal rendeznek be. ez az állandó jellegű kiállítás utbaigazítást ad majd a vásárlóknak arra, hogyan rendezhetik be lakásukat szépen és gazdaságosan. az új áruházat - amelyben mintegy 3 millió forint értékű áru várja a vásárlókat - már az első napon sokan keresték fel./mti/

bb 44. a duna-tisza közén épül meg az alföld első héjcsatornás öntözőfürtje

vid lk vm szf

1964. július 31.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság tervezési osztályán megkezdték az ujsolti minta öntözőfürt tanulmánytervének kidolgozását.

az új öntözőrendszert - az alföldön először - vasbetonlábakon nyugvó, ugynevezett héjcsatornákból állítják össze. tekintettel arra, hogy a terep egyenetlen, az új öntözőfürt csatornáit a talaj felszínétől mintegy egy-két méter magasságban szállítják majd a vizet. az előregyártott, egyenként hat méter hosszú betonvályukból, mintegy 30 kilométeres csatornahálózatot építenek ki, amely másodpercenként ötszáz liter vizet szállítására alkalmas.

előnye az új csatornaépítési eljárásnak, hogy a mezőgazdaságilag művelt területből mindössze másfél-két méteres sávot foglal el, szemben a földcsatornákkal, amelyek mintegy tiz-tizenöt méteres föld-sávot vesznek el a termőföldről. előnye továbbá, hogy a csatornát betoniákkal együtt más területre is áthelyezhetik jelentősebb költségkiadás nélkül. a héjcsatornákból - az országban első ízben - műanyagtömlőkkel veszik ki a vizet az öntözött területre. a korszerű öntözőfürt elkészülte után 2700 katasztrális hold területet öntözhetnek a duna-tisza közeli termelőszövetkezetek és állami gazdaságok.
/mti/

14.15

- 24 -

bb 45. halálos baleset - traktorral

vid j vm zs

1964. július 31.

halálos végű baleset történt csütörtökön este a zalaszentgróti állami gazdaság pakodi kerületében. földemes jános, a gazdaság traktorosa egy szuper-zetorral vetésből indult hazafelé. a traktor egy enyhe lejtésű mezői úton - fékezés következtében - felborult és utasait maga alá temette. földemes jános traktorvezető, pakodi lakos a helyszínen meghalt. a traktoron utazó két munkagépezető kórházba szállították./mti/

bb 46. harminc millió köbméter duna-vizet fogyasztott eddig Pécs - újabb kétszáz millió program a mecsekaljai város vízellátásának fejlesztésére

vid lk vm ki

1964. július 31.

pécs vízellátásának javítására épült a 40 kilométer hosszú dunai távvezeték, amely üzembehelyezése óta 30 millió köbméter folyóvízzel segítette a várost. szaporodtak a mecsek lábánál a furt kutak is. csupán ez évben ötöt kapcsoltak a hálózatra. mindezek eredményezték, hogy hosszú idő után 1964 az első esztendő, amikor a nyári meleg napokban sem maradnak szárazon a lakások vízcsapjai pécsen.

a város rohamos fejlődése azonban további teendőket kíván, hogy a jelenlegi kedvező állapotot a jövőben is tartani lehessen. erre a célra 200 millió forintot kap pécs. a nagyszabású program első része, a tanulmánytervek elkészítése, a napokban megkezdődött. feldolgozzák azokat a lehetőségeket, amelyek számításba jöhetnek pécs és környéke távlati vízellátásának megoldására. a többiek között foglalkoznak második dunai távvezeték lefektetésének és egy esetleges drávai távvezeték kiépítésének lehetőségével. sok előny szót a borjád térségében telepítendő 20-25 méter mélységű kutsorozat létesítése mellett is. ennek a környéknek nagy vízáradó-rétegei vannak, a víz minősége, összetétele is kedvező, tisztításra nincs szükség. a tanulmány kidolgozásánál figyelembe veszik a pécsi műszakiak társadalmi segítségével eddig végzett kutatások, felmérések adatait, tapasztalatait, véleményét is.

a nagyszabású programnak azt a feladatot kell megoldani, hogy a jelenlegi 36.000 köbméter helyett naponta 100.000 köbméter jóminőségű ivóvíz álljon pécs rendelkezésére./mti/

14.25

- 25 -

bb 47. különleges autós-cipő, rövidszáru férfi csizma és a nőknek ghanai papucs - a kisipari szövetkezetek jövő évi ujdonsága - kiállítás az 1965. évi cipőmodellekről, - szavazás a belkereskedelmi megrendelésekről

t sb tm vm vg

1964. július 31.

a runázati kisipari szövetkezetek országos szövetsége kiállítást rendezett a 16 legnagyobb cipész-szövetkezetének jövő évi modelleiből az okisz népköztársaság uti bemutatótermében. a cipő-ujdonságokról pénteken sági Antal, a szövetség elnökhelyettese tájékoztatta a sajtó képviselőit.

- a kiállításon összesen 338 női, férfi, gyermek és sportcipőt mutatnak be. érdekes ujdonság az autós férfi félcipő, amelynek talpát kissé felhajlították a cipő orrára, hogy a gépkocsi pedálgátlak kezelése közben ne sérüljön meg a lábbeli felsőrésze. a jövő évi már nemcsak a nők, hanem a férfiak is hordhatnak divatos kiscsizmát. a bemutatón két férfi kiscsizma-modellt állítottak ki, s a rövidszáru csizmák felsőrészét, szárát huszáros zsinórtűzéssel díszítették. a legtöbb modell most is a nőké, akik a kiállításon 16 pár kiscsizmából és csaknem 230 pár nappali, délutáni és estélyi cipőből válogathatnak. az egyik különlegesség a könnyű és izléses ghanai papucscipő, amelynek felsőrészét a talp felhajlított széléhez varrták. a magassarkú női cipőkhöz műanyagból készítették a korábbinál jóval erősebb tűsarkot. a jövő évi cipődivat színére a sötét tónusu és a teljesen világos árnyalat is jellemző. a felsőrészt nemcsak bőrrel, hanem textil és műanyagkombinációkkal is díszítik.

a vasárnap délelőtt megnyíló kiállítást a bel-és külkereskedelmi szakértői, valamint a vásárlók is megtekinthetik. az egyhetes bemutatón közvéleménykutatást rendeznek, s a látogatók szavazólapon jelelhetik meg, hogy jövőre melyik modellt látnák legszívesebben a hazai üzletekben. ezzel a belkereskedelemnek is segítenek, mert a szavazás eredménye alapján rendelik meg a jövő évi cipőket. így előre láthatóan 1965-ben mintegy 900 ezer pár cipőt készítenek a szövetkezetek a hazai kereskedelemnek.

a kiállítást augusztus 2-ától, vasárnaptól augusztus 8-ig szombatiig délelőtt 10 órától délután 7 óráig lehet megtekinteni az okisz hatodik kerület, népköztársaság utja 12 számú bemutatótermében. /mti/

15.-

MK

- . -

- 26 -

bb 48. régészeti kataszter borsod megyéről

vid gk vm fm

1964. július 31.

a miskolci herman ottó muzeumban megkezdtek a megye régészeti lelőhelyeinek feltérképezését. a régészeti kataszter célja, hogy a bejelentések és ásatások nyomán védetté nyilvánítsák a lelőhelyeket. a megyeszerte folyó nagyszabású építkezések és földművek során ugyanis az eddigi tapasztalatok szerint igen sok régészeti érték ment veszendőbe. a régészeti kataszterben nyilvántartott helyeken a munkát csak azután lehet majd megkezdeni, ha először a régészek azokat megvizsgálták.

„Leltárba, vettek többek között mintegy 30 földvárát, így a közismert fürdőhely, miskolc-tapolca határában levő leányvárt, a földsánccal határolt egykori borsodi megerősített helyet, amelyről a megyét is elnevezték. szerepel a felsorolásban több középkori rom, mint a szuhogy-csorbakői vár, - ahol a tizenhatodik században bebek Imre pénzhamisítóműhelyt rendezett be, - de a vár részletes feltárását még nem végezték el, a kurtyán község határában levő pálos kolostor maradványa és a csehszlovák határ mentén, festői környezetben levő szádvárt.

a becslések szerint mintegy száz olyan történelmi nevezetességű helyet írnak össze, amelyeket a következő években tárnak majd fel.

a régészeti kataszter elkészítéséhez jelentős segítséget nyújtanak a községi tanácsok, amelyek a lelőhelyek fekvésének, telekkönyvi, helyrajzi számának közlésével gyorsítják a munkát. /mti/

- . -

bb 49. a népművelés egy évi eredményei a statisztika tükrében

i áe tné vm fm

1964. július 31.

megjelent a művelődésügyi minisztérium elmúlt évről szóló statisztikai tájékoztatója. a két kötetben összefoglalt adatok a magyar népművelés helyzetéről, egy éves munkájának jelentős eredményeiről adnak számot.

a statisztika tanúsága szerint az elmúlt évben is jelentősen gyarapodtak az iskolán kívüli népművelés intézményei. az elmúlt évben országsszerte 81 művelődési ház épült, s ezzel már 3913-ra emelkedett a helyi tanácsok és szakszervezetek irányításával működő, a lakosság sokirányú művelődését szolgáló hálózat. /folyt. köv./

15.05

- 27 -

MK

/bb 49. a népművelés.....1.folyt./vm

ezekben egyetlen év alatt összesen több mint 93.000 ismeretterjesztő előadást tartottak. csaknem 3000 munkásakadémián több mint 130.000 résztvevő gyarapította ismereteit. nagy munkát végeztek a művelődési otthonok a lakosság igényes szórakoztatásában is: a műsoros estek száma meghaladta a 46.000-et. a hagyományos műkedvelő művészeti csoportok száma némileg csökkent. növekedett viszont az irodalmi színpadok száma, amelyek ma már több mint 7000 állandó tagot foglalkoztatnak. a közművelődés irányát jelzi az a tény is, hogy állandóan növekszik az érdeklődés a zeneművészet iránt: országszerte csaknem ezer műkedvelő zenekar, s csaknem kétezer kórus tevékenykedik.

a tit szervezésében országszerte 784 nyelvtanfolyamot tartottak az elmúlt tanévben. ezek között két ógörög, három japán, három arab, sőt egy hindi nyelvet tanuló csoport is működött.

fejlődött az elmúlt évben a közművelődési könyvtárak hálózata: 416 új könyvtár, illetve könyvkölcsönző létesült, amelyek száma ma már csaknem 10.000, könyvvállományuk pedig majdnem 15 millió kötet. egyetlen év alatt több mint 30 millió kötetet kölcsönöztek a beiratkozott olvasók.

külön fejezet foglalkozik a könyvkiadás eredményeivel, az elmúlt évben 23.774 művet jelentettek meg a kiadók, több mint 72 millió példányban, többet, mint a megelőző évben. ezek között 762 szépirodalmi mű volt. javult a tudományos szakirodalom, az ismeretterjesztő művek, a szépirodalom és a gyermekirodalom kiadásának aránya. a lakosság tavaly 721 millió forint értékű könyvet vásárolt.

a rádióelőfizetők száma egy év alatt több mint 62.000-rel, a televízió-előfizetőké csaknem 147.000-rel növekedett.

részletesen tájékoztat a statisztika a filmgyártás helyzetéről is. 1963-ban 23 nagy játékfilm, 70 oktatófilm készült. ugyanekkor 105 külföldről vásárolt filmet szinkronizáltak, 137-et láttak el magyar felirattal gyáraink. némileg csökkent azonban a filmszínházak és filmelőadások száma.

kevesebb előadást tartottak színházaink is és az előző évhez képest több mint 200.000-rel csökkent látogatottságuk. részletes adatokat közöl a statisztika minden bemutatott darab látogatottságáról, az összes színházak különböző produkcióiról és a szegedi szabadtéri játékokról is.

/folyt.köv./

15.15

- 28 -

106

/bb 49. a népművelés....2.folyt./vm

felsorolja a hangversenyeket és a könnyű műfajhoz tartozó rendezvényeket, a magyarországon vendégszerepelt külföldi társulatokat. külön említést érdemel, hogy az elmúlt idényben több mint 50.000 hangversenybérletet vásároltak hazánkban.

megnövekedett a képzőművészeteket kedvelők tábora is. tavaly 602 tárlatot rendeztek, - 120-szal többet, mint az előző évben. ezenkívül 54 vidéki múzeum 326 képzőművészeti kiállítást rendezett./mti/

- . -

bb 50. dobi istván üdvözlő távirata a dahomey köztársaság elnökéhez

tr-vm zs

1964. július 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte Sourou-migan apithy-t, a dahomey köztársaság elnökét, a dahomey nemzeti ünnep alkalmából./mti/

- . -

bb 51. dobi istván üdvözlő távirata a svájci államszövetség elnökéhez

tr-vm zs

1964. július 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte ludwig von moost, a svájci államszövetség elnökét, svájc nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

- . -

15.20

109

106

bb 52. elkészült a hateredik függesztett váltvaforogató ekefej salgótarjában

vid lk szb ki

1964. július 31.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár konstruktőrinek tervei alapján múlt év elején kezdtek hozzá az ugynevezett függesztett váltvaforogató eke gyártásához salgótarjában és mosonmagyaróvárott. az acélárugyár gazdasági szerszámgyárának kovácsoló üzemében a komplett ekefejet, mosonmagyaróvárott pedig az eke kocsiszerkezetét gyártják.

az új típusú ekéhez az első kétezer ekefejet már a múlt évben elkészítették, az idén pedig nyolcezer korszerűsített ekefej készült salgótarjában. július utolsó munkanapján jelentették az acélárugyár gazdasági szerszámgyárából, hogy a gyártás megkezdése óta a hateredik ekefejet készítették el. /mti/

bb 54. mozgó benzinkut, villanyrendőr, vasárnapi szervíz segíti szegeden az ünnepi forgalmat

vid lk szb ki

1964. július 31.

szegeden az ünnepi hetek idejére többmillió utas szállítására készültek fel a helyi közlekedési vállalatok. több mint száz hagyományos és csuklós villamos, autóbusz, mikrobusz, valamint taxi közlekedik sűrített járatban. különjáratokat indítottak a szabadtéri játékok színhelyére, a fűvészkertbe és más nevezetességek megtekintésére.

csúcsforgalmi napokon több ezer hazai és külföldi vendég érkezik személygépkocsikon. ezeknek a kocsiknak ellátására a 11. autójavító vállalat bevezette a soron kívüli, illetve a vasárnapi szervíz-szolgálatot. a város több pontján bevezették az irányított közlekedést, s ismét szolgálatba állították a villanyrendőrt.

a benzinkutak nem győzték már ellátni a gépkocsik kiszolgálását, ezért az idegenforgalmi hivatal kérésére az áfor pénteken mozgó benzinkutat küldött szegedre. a két, egyenként kétezer literes óriástartályt a tiszaparti campinghez vezető útvonalon állították fel, s így már torlódás nélkül vehetnek fel szuperbenzint és olajat a gépkocsik számára. /mti/

15.38/- szb

-30-

KK

bb 53. határidőre elkészítették a hidasi brikettgyár szállítóberendezéseit a salgótarjáni bányagépgyárban

vid lk szb ki

1964. július 31.

január elején kezdtek hozzá hidason kötőanyag brikett előállításához. a brikettgyártó üzem szállítóberendezéseinek nagyrészt a salgótarjáni bányagépgyárban készítik. surányi Imre negyven és parádi Gyula husztagu lakatos brigádját bízták meg a rövid határidőre kért szállítóberendezések gyártásával. a szocialista cím elnyeréséért versenyző két brigád szerződésben vállalta a határidő megtartását. a rendelés szerinti gyártási határidőre, július utolsó munkanapjára az összesen hat millió forint értékű brikettgyári szállítóberendezés utolsó darabja is elkészült.

a két lakatos brigád a nemrég érkezett pótmegrendelés alapján pénteken újabb szállítópályák gyártásához kezdett hozzá. /mti/

bb 55. a termelészövetkezetek szakember ellátásáról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ká/sk szb ká

1964. július 31.

a termelészövetkezetek szakember ellátásáról tárgyalt pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. előzetes felmérések alapján 1962-ben ötéves terv készült, amelyben megállapították, hogy 1967 végéig a belterjesség irányába fejlődő közös gazdaságoknak 16 000 különböző szakmunkásra és 2 000 közép- és felsőfokú végzettségű szakemberre lesz szükségük. a terv végrehajtása során 1963-ban és az idén 573 agronómussal, kertésszel, könyvelővel, állatorvossal erősítették a szövetkezeteket. a szakemberek részére a közös gazdaságok tavaly 100 lakást vásároltak, s ezekből 15-öt fiatal gyakornokoknak juttattak. jelenleg minden második termelészövetkezetre jut egyetemi és minden közös gazdaságra középfokú végzettségű szakember. a megyében 273 egyetemi, főiskolai és technikai hallgató tanulását segítik elő állami és társadalmi ösztöndíjjal.

eredményeket értek el a termelészövetkezeti szakmunkásképzésben is. az utóbbi két évben 6 700 szövetkezeti tag vett részt a szakosított tanfolyamokon, s eddig 1 500-an szereztek szakmunkás bizonyítványt, továbbá 1 800 új traktorost képeztek ki. /mti/

15,50/m

- 31 -

KK

bb 56. a gabona betakarítási verseny gépállomási legjobbjai
egyenként 100-115 vagon gabonát csépeltek ki

i cs/tné szb ká

1964. július 31.

az ország nagy részén közvetlen befejezés előtt tartanak az aratással, a kombájnok, aratógépek már az utolsó tábla búzákat, árpaikat vágják és javában tart a zab aratása. a földművelésügyi minisztérium gépállomási igazgatóságán értékelték a gabonabetakarítási verseny eddigi eredményeit és megállapították, hogy július 29-ig a gépállomási kombájnosok közül tizen haladták túl a 100 vagonos teljesítést. a rangsorban jelenleg gácsér ferenc, a mezőkovászházi gépállomás kombájnososa vezet, aki 115 vagon gabonát adott át eddig az szk 4-es gépe alól a szállító brigádoknak. a második helyen egyformán 114 vagonos teljesítéssel: fábián józsef, a polgárdi és vas 1. imre, a törökszentmiklósi gépállomás dolgozója áll. a harmadik helyezett barta jános ugyancsak a törökszentmiklósi gépállomás kombájnososa, 111.7 vagonnal. boros istván /szolnoki gépállomás/ 110, botta pál /békéscsabai gépállomás/ 110, kerékgyártó károly /szarvasi gépállomás/, tari györgy /derecskei gépállomás/, ungi józsef /makói gépállomás/ egyaránt 105-105, és frank minály /polgári gépállomás/ 101 vagon gabonát csepegt ki gépével a természövetkezetek gabonátábláin. /mti/

..-

bb 59. ujjabb 3 megyében végeztek az aratással

vid ő kz/mné szb ká

1964. július 31.

pénteken az ország három nagy gabonatermő vidékén, szolnok, bács és pest megyében végeztek a zab kivételével a kenyér- és takarmánygabona betakarításával. szolnok megye több mint 280 000 holdnyi gabonavetéséből az idén 200 000 holdon - a múlt évinél 25 000 holddal nagyobb területen - termelt kenyérgabona. a megye állami és szövetkezeti gazdaságai, hogy a nagy területről is időben biztos fedél alá juttassák a termést, maximálisan kihasználták a betakarító gépeket. annak ellenére, hogy a nyáreleji záporok és zivatarok sok helyen megdöntötték és összekuszálták a vetéseket, az összes gabona kereken 92 százalékát gépekkel takarították be. a kéveköti aratógéppel levágott gabonák cséplése meggyeszerre megkezdődött és jó ütemben halad. az állami gazdaságokban már minden szem gabona magtárban van, a szövetkezeti gazdaságok termésének pedig mintegy 86 százaléka került a tárolókba. bács megye 267 000 holdnyi kalászos vetésének 50 százalékát kombájnnal vágják és csépeleltek. a kézzel és kéveköti aratógéppel vágott gabonát 300 cséplőgép vereti a szövetkezeti szériükön. sokhelyütt a kombájnok is tovább dolgoznak, a földeken közvetlenül keresztekéből csépelelnek a szemet. pest megyében, ahol a cséplőgépek mellett ugyancsak sok kombájnt foglalkoztatnak a csépléssel, a terv szerint augusztus második felében kerül magtárba az utolsó holdak termésé. /mti/

..-

16. 10/e

- 32 -

HE

bb 57. négy héttel a kiállítás megnyitása előtt: - jelentkezett a 16. nyugati kiállító - megérkeztek az első tojótyukok - tanácskozás a „borkóstolók,, tervéről

i ie/lm ká

1964. július 31.

izsák erika, az mti tudósítója jelenti: pontosan négy nappal, augusztus 28-án nyitja meg kapuit a 65. országos mezőgazdasági kiállítás és vásár. a kiállítás 33 hektárnyi területének minden részén lázas munka folyik. az építők több mint 40 épületen dolgoznak: részben ujakat emelnek, részben a meglévőket tatarozzák, csinosítják. a külső átalakítások már tulajdonképpen be is fejeződtek: a 36 bemutató pavilonnak csaknem mindegyike új, az eddiginél élénkebb, változatosabb színű köntöszt kapott. közvetlen befejezés előtt áll a csaknem 2 000 négyzetméteres főpavilon modernizálása.

Lassan megkezdődik a bemutató épületek benépesítése is. a mélyalamos, kaparóláncos rendszerű tojóházba éppen pénteken érkezett meg bábolnáról 2 400 tyuk. rövidesen megtelik a másik, angol rendszerű ketreces tojóház is, amelynek az a különlegessége, hogy bár az előbbivel azonos nagysága, mégis 4 600 tyuk helyezhető el benne. a kiállítási baromfiüzemnek egyébként „régikakói,, is vannak: 7 500 tizenkét, illetve egyhetes jérce. ezen az állományon szemléltetik az intenzív tojótyuk-nevelés módszerét, s az első csoport éppen a kiállítás idején kezdi majd meg a tojásrakást.

ugyancsak pénteken kezdték meg egy számunkra teljesen újrendszerű, 30 férőhelyes sertésfiasztató összeszerelését. a mobil, könnyen összerakható és szétszedhető épületet egy angol cég, a lineage overseas livestock ltd szállította. mivel a kiállítás után a csákvári állami gazdaságba kerül, a gazdaság dolgozóit, angol szakemberek irányításával, már a mostani összeszerelésben is résztvesznek.

pénteken délelőtt jegyezték be a kiállítás 16. nyugati részvevőjét: a bécsi leopold löblich-céget, amely különböző üvegházak és más mezőgazdasági épületek fűtésére alkalmas kazánokat mutat majd be. ezenkívül 5-5 olasz és nyugatnémet, 2-2 angol és francia valamint egy osztrák cég részvétele biztos már, de az eddigi érdeklődés alapján még augusztusban is sok külföldi jelentkezőre számíthatnak. az öt olasz cég önálló közös pavilonban állít ki permetező gépeket és szereket, valamint különféle gyümölcskészítményeket és olivaolajat. két nyugatnémet cég: a mannesmann és a perrot regnerbau calw öntözőberendezések, a francia mandrel co. fotoelektromos és pneumatikus magosztályozók, a bécsi theo seith vállalat borászati berendezések bemutatását jelentette be.

/folyt.köv./
16.22/e

- 33 -

HE

bb 57. /négy héttel... 1. folyt./-lm

egy érdekes tanácskozás is szerepelt a készülő kiállítás pénteki programján: a szőlőtermelő szövetkezetek és állami gazdaságok vezetőivel megbeszéltek a „borkóstolók”, tervét. ezek szerint 16 gazdaság nyit önálló standot, ahol a megyei és országos borversenyek „győzteseit”, mérik majd ki./mti/

bb 58. telitődtek a piacok, kiegyenlítődtek az árak - piacon a csemegezőlő - a jövő héten már nagy mennyiségben jön a szatymazi őszi barack

i kz/lm ká

1964. július 31.

a közérdeklődés előterében álló zöldség-gyümölcs ellátást az idén még a szokottnál is nagyobb érdeklődés kíséri. az ezzel kapcsolatos viták általában a piacok telítettsége és az árak alakulása körül alakulnak ki. mit mutat a statisztika? drága és kevés - e a zöldség-gyümölcs a piacokon? az illetékes szakemberek mindenekelőtt a kedvezőtlen időjárás okozta periódusosságra mutatnak rá. április közepéig, amíg a múlt évi bő termés raktározott készleteiből fedezték a keresletet, zavartalan és bőséges volt az ellátás, alacsonyak voltak az árak. kedvezően alakult az ezt követő primőr időszak is. parajból, sóskából, zöldsalátából, zöldhagymából és retekéből zökkenő nélkül elégítették ki az igényeket. az árak sok esetben még az előző évinél is alacsonyabbak voltak. ekkor - körülbelül május 22-én - kertészeti termelés szempontjából kedvezőtlenre fordult időjárás megszakította a felhozatal eddigi egyenletes növekedését. egy egész hónapos rendkívül nehéz időszak következett. a hiányokat csak a zöldborsó megjelenése enyhítette. sajnos az is hamar „lefutott”, a megszokott, s normális négy hét helyett két hétre szűkült össze a szezonja.

a hiány-periódus június végén tört meg. ettől kezdve ismét az igényeknek megfelelően növekedett a felhozatal. a piacok telitődtek. jelenteg - a káposzta kivételével - ugyszólván az összes cikkekből teljes egészében fedezik a keresletet. a már most is korlátlanul kapható sárgadinnye után a jövő héten a görögdinnye is „bevonul”, az olcsó tömegcikkek sorába, még az eddiginél is több paradicsom és paprika érkezik a piacokra, s megkezdik a híres szatymaz környéki őszi barack tömeges szállítását. korai érésű burgonyából a következőkben is maradéktalanul kielégítik az igényeket. bővül a választék is: az eddiginél több gül baba és rózsza burgonya kerül forgalomba.

az árakkal kapcsolatban a tájékoztatók hangsúlyozták, hogy az elmúlt, szinte példátlanul bőtermésű esztendő semmiképpen sem szabad viszonyítási alapnak tekinteni. tavalý, a bő termés miatt, egyik-másik zöldségféle - például a paprika - bolti ára olyan alacsony volt, hogy az, az adott termelési költségek mellett már nem tekinthető egészségesnek. a termelési kedv megtartása érdekében, s azért, hogy a megtermelt áru ne menjen veszendőbe, a kereskedelem gyakran magasabb áron vásárolta fel a zöldségfélét, mint amennyiért az üzletekben és a piacokon a háziasszonyok hozzájuthattak

/folyt.köv./
16.30/e

- 34 -

bb 58. /telitődtek a ... 1. folyt./-lm

ilyen körülmények között érnető, hogy az idén - elsősorban a rossz időjárásu hiány-periódusban - a múlt évinél magasabb árak alakultak ki. a felhozatal növekedésével párhuzamosan azonban megindult a kiegyenlítődés. július utolsó napján a burgonya, a 2. osztályu paradicsom, a főzőtök, a ringló szilva már a múlt évivel azonos áron került forgalomba. őszibarackot a múlt évi július 31-én 6,80 forint helyett 5,60 forintért, a sárgadinnyét 2,80 forint helyett 2,30 forintért, görögdinnyét 3,40 forint helyett 2,40 forintért árusították. a szentesi tölteni való paprika ára is csak 40 fillérrel marad el a múlt évi azonosnapi ártól. a sajnos még most is hiánycikknek számító fejes káposzta kilónkénti ára 70 fillérrel, a saláta uborkáé 10 fillérrel, az 1. osztályu paradicsom és a sárgabarack 60 fillérrel drágább a múlt évinél. a piac ujdonsága, a csemegezőlő, az idén majdnem egy forinttal olcsóbban kezdte meg a „pályafutását”, az első szállítmányok kilónként 11,20 forintért kerültek forgalomba./mti/

bb 60. dene józsef,

i ol/gk szb sr

1964. július 31.

a magyar állami operaház fiatal művésze, sümegi zsuzsa, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola operatanszakos hallgatója, antal imre zongoraművész és lehotka gábor orbonaművész pénteken olaszországba utazott. az ifju előadóművészek részt vesznek a velencei vacanze musicali nyári kurzusán. /mti/

bb 61. a pesterzsébeti muzeumban

i ol/gk szb sr

1964. július 31.

ősszel ismét megrendezik a 20. kerületi képzőművészek kiállítását. a bemutatón részt vehet minden olyan művész, aki pesterzsébeten született, lakik vagy dolgozik. a festményeket, szobrokat és grafikai alkotásokat augusztus 1-től 8-ig, majd a muzeum nyári szünete után augusztus 17-től 22-ig naponta 8.30 és 16 óra között veszik át a 20. kerület kossuth lajos utca 39. szám alatt.

a kiállítás megnyitását szeptember végére tervezik. /mti/

16.40/e

- 35 -

KG

KG

bb 57. /négy héttel...1. folyt./-lm

egy érdekes tanácskozás is szerepelt a készülő kiállítás pénteki programján: a szőlőtermelő szervezetek és állami gazdaságok vezetőivel megbeszéltek a „borkóstolók”, tervét. ezek szerint 16 gazdaság nyit önálló standot, ahol a megyei és országos borversenyek „győzteseit”, mérik majd ki./mti/

bb 58. telitődtek a piacok, kiegyenlítődtek az árak - piacon a csemegeszőlő - a jövő héten már nagy mennyiségben jön a szatymazi őszi barack

i kz/lm ká

1964. július 31.

a közérdeklődés előterében álló zöldség-gyümölcs ellátást az idén még a szokottnál is nagyobb érdeklődés kíséri. az ezzel kapcsolatos viták általában a piacok telítettsége és az árak alakulása körül alakulnak ki. mit mutat a statisztika? drága és kevés - e a zöldség-gyümölcs a piacokon? az illetékes szakemberek mindenekelőtt a kedvezőtlen időjárás okozta periódusosságra mutatnak rá. április közepéig, amíg a múlt évi bő termés raktározott készleteiből fedezték a keresletet, zavartalan és bőséges volt az ellátás, alacsonyok voltak az árak. kedvezően alakult az ezt követő primőr időszak is. parajból, sóskából, zöldsalátából, zöldhagymából és retekéből zökkenő nélkül elégítették ki az igényeket. az árak sok esetben még az előző évinél is alacsonyabbak voltak. ekkor - körülbelül május 22-én - kertészeti termelés szempontjából kedvezőtlenre fordult időjárás megszakitotta a felhozatal eddigi egyenletes növekedését. egy egész hónapos rendkívül nehéz időszak következett. a hiányokat csak a zöldborsó megjelenése enyhítette. sajnos az is hamar „lefutott”, a megszokott, s normális négy hét helyett két hétre szűkült össze a szezonja.

a hiány-periódus június végén tört meg. ettől kezdve ismét az igényeknek megfelelően növekedett a felhozatal. a piacok telitődtek. jelenteg - a káposzta kivételével - ugyszólván az összes cikkekből teljes egészében fedezik a keresletet. a már most is korlátlanul kapható sárgadinnye után a jövő héten a görögdinnye is „bevonul”, az olcsó tömegcikkek sorába, még az eddiginél is több paradicsom és paprika érkezik a piacokra, s megkezdik a híres szatymaz környéki őszi barack tömeges szállítását. korai érésű burgonyából a következőkben is maradéktalanul kielégítik az igényeket. bővül a választék is: az eddiginél több gúl baba és rózsza burgonya kerül forgalomba.

az árakkal kapcsolatban a tájékoztatók hangsúlyozták, hogy az elmúlt, szinte példátlanul bőtermésű esztendő semmiképpen sem szabad viszonyítási alapnak tekinteni. tavalý, a bő termés miatt, egyik-másik zöldségféle - például a paprika - bolti ára olyan alacsony volt, hogy az, az adott termelési költségek mellett már nem tekinthető egészségesnek. a termelési kedv megtartása érdekében, s azért, hogy a megtermelt áru ne menjen veszendőbe, a kereskedelem gyakran magasabb áron vásárolta fel a zöldségfélét, mint amennyiért az üzletekben és a piacokon a háziasszonyok hozzájuthattak /folyt.köv./

16.30/e

- 34 -

Handwritten mark

bb 58. /telitődtek a ...1. folyt./-lm

ilyen körülmények között érhető, hogy az idén - elsősorban a rossz időjárás hiány-periódusban - a múlt évinél magasabb árak alakultak ki. a felhozatal növekedésével párhuzamosan azonban megindult a kiegyenlítődés. július utolsó napján a burgonya, a 2. osztályu paradicsom, a főzőtök, a ringló szilva már a múlt évivel azonos áron került forgalomba. őszibarackot a múlt évi július 31-1 6,80 forint helyett 5,60 forintért, a sárgadinnyét 2,80 forint helyett 2,30 forintért, görögdinnyét 3,40 forint helyett 2,40 forintért árusították. a szentesi tölteni való paprika ára is csak 40 fillérrel marad el a múlt évi azonosnapi ártól. a sajnos még most is hiánycikknek számító fejes káposzta különkénti ára 70 fillérrel, a saláta uborkás 10 fillérrel, az 1. osztályu paradicsom és a sárgabarack 60 fillérrel drágább a múlt évinél. a piac ujdonsága, a csemegeszőlő, az idén majdnem egy forinttal olcsóbban kezdte meg a „pályafutását”, az első szállítmányok különként 11,20 forintért kerültek forgalomba./mti/

bb 60. dene józsef,

i ol/gk szb sr

1964. július 31.

a magyar állami operaház fiatal művésze, sümegi zsuzsa, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola operatanszakos hallgatója, Antal Imre zongoraművész és Lehotka Gábor orbonaművész pénteken olaszországba utazott. az ifjú előadóművészek részt vesznek a velencei vacanze musicali nyári kurzusán. /mti/

bb 61. a pesterzsébeti muzeumban

i ol/gk szb sr

1964. július 31.

összel ismét megrendezik a 20. kerületi képzőművészek kiállítását. a bemutatón részt vehet minden olyan művész, aki pesterzsébeten született, lakik vagy dolgozik. a festményeket, szobrokat és grafikai alkotásokat augusztus 1-től 8-ig, majd a muzeum nyári szünete után augusztus 17-től 22-ig naponta 8.30 és 16 óra között veszik át a 20. kerület kossuth Lajos utca 39. szám alatt.

a kiállítás megnyitását szeptember végére tervezik. /mti/

16.40/e

- 35 -

Handwritten mark

bb 62. befejeződött a belváros legszebb ikerpalotájának újjáépítése, tatarozása

inhj/tm szb vg

1964. július 31.

a háboru nagyon megtépázta a belváros legszebb ikerpalotáját, a két klotild-épületet, meglazultak a kőtornyai, a kőcirádók javarésze megcsorbult, a homlokzatok szinte teljesen tönkrementek. az erzsébet-híd építésével egyidejűleg ezt a két hatalmas épület-tömböt is tataroztatta a főváros. nagy összegeket - körülbelül 40 millió forintot - fordított erre a munkára. a fővárosi tanács 2. számú építőipari vállalata, az ácsok és a kőfaragók százait vonatta fel a klotild paloták tatarozásához.

az ikerpalotát évek óta valóságos állványerdő vette körül. a homlokzat beállványozásához 1 300 köbméter fát használtak fel az építők.

rengeteg kőből készített dísz és építőelemet cseréltek ki, erre a célra 1 100 köbméter követ használtak fel. a legnagyobb tömb, amelyet az épületre vontak fel, 3.2 tonna volt. sok esetben egy-két tonnástömböket 50-52 méter magasba emeltek. a kőfaragók a duna utcában valóságos szabadtéri műhelyt rendeztek be a kőkockák megmunkálására.

a nagy munka befejeződött, a belváros legszebb ikerpalotája szinte teljesen megfiatalodott. pénteken már a duna utcában is bontották az állványokat, s egy-két napon belül minden építőipari anyag elkerült a két palota környékéről. /mti/

bb 63. gyors iramban fejlődnek a magyar telivér ménesek - újabb szovjet importtal javítják a törzsállományt

i cs/gk szb ká

1964. július 31.

pál jános, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának vezetője és laky ferenc, az igazgatóság főállattenyésztője pénteken a szovjetunióba utazott, hogy tanulmányozza az európai híri szovjet telivér- és ügetőméneseket, továbbá, hogy kancacsikókat vásároljon a versenyló-törzsállományunk további javítására. a múlt évben 12 kiváló pedigrijű csikót importáltak a szovjet ménesekből, s most - a tervek szerint - a legkiválóbb orosz „vérvonalakból”, ugyancsak 10-12 másféléves kancacsikót vásárolnak.

elutazásuk előtt pál jános igazgató, a magyar lovas szövetség elnöke az mti munkatársának adott tájékoztatójában elmondotta többek között, hogy a felszabadulás után 9 telivér kancával és 2 ménnel kezdték újra a telivér tenyésztést. majd irországból, franciaországból és olaszországból importáltak törzskancákat és méneket. jelenleg a bábolnai állami gazdasághoz tartozó öt ménesben 295 kanca és 18 beosztott mén szerepel a törzskönyvekben. ez évben szervezték a hatodik telivér ménest a szolnok megyei szenttamási állami gazdaságban.

/folyt.köv./
16.52/e

- 36 -

ME

bb 63. /gyors iramban... 1. folyt./- szb

európa-szerte igen élénk a kereslet a kiváló tulajdonságokkal rendelkező magyar tenyésztési telivérek iránt, ezért a törzskancák számát már a közeli években 320-ra kívánják növelni, amellett a minőség további javítására új „vérvonalakat”, honosítanak meg külföldről történő vásárlások útján.

a magyar küldöttség szombaton és vasárnap részt vesz a moszkvában megrendezésre kerülő nagyszabású nemzetközi ügetőversenyeken, ahol három kitűnő ügető-favoritunk: az ipse, a hadur és a gramofon képviseli a magyar ügetőlo tenyésztést. /mti/

bb 64. hogyan jutott el a holdra és miképpen készítette felvételeit a ranger-7 - magyar szakember a sikeres amerikai kísérletről

i tz/lk szb vg

1964. július 31.

több sikertelen kísérlet után a ranger-7 eltalálta a holdat és becsapódása előtt televíziós képeket továbbított a földre.

amint nagy ernő gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának titkára elmondotta, az indítás időpontját nem véletlen határozta meg. a holdrakétát a felhők tengerére akarták irányítani, mégpedig úgy, hogy a hold felszínének ez a része az oldalról kapott megvilágításban minél élesebben rajzolódjék ki a képen. ennek figyelembe vételével az indításra csak a hold utolsó negyedében, körülbelül 6-7 napon át volt lehetőség, mégpedig naponta körülbelül 75 perces időszakon belül. ha most el kellett volna halasztani a kísérletet, legközelebb csak augusztus 23 - 29 között ismételhették volna meg.

miután az atlas rakéta és az agena első fokozata parkoló pályára juttatta a ranger-7-et, pontosan meghatározták a pályaelemeket és a földi parancssal a vezérmű útján begyújtották az agena második fokozatát, amely - az indítás időpontjától függően - másodpercenként 10.955 és 10.985 méter közötti sebességgel a hold felé irányította a rakétát. mivel a szökési sebesség ennél nagyobb - másodpercenként 11.042 méter - a ranger ellipszis-pályán közelítette meg a holdat. ez ugyan valamivel kisebb teljesítményt követelt meg a hordozórakétától, irányítástechnikailag azonban sokkal nehezebb feladat volt.

repülés közben a pályát egy 23 kilogramm tolóerejű, hidrazinnal működő hajtómű segítségével helyesbítették, amellyel másodpercenként 0 és 60 méteres határok között a sebességet másodpercenként 3 centiméteres pontossággal tudták szabályozni.

/folyt.köv./

17,00/m

- 37 -

ME

bb 64. /hogyan jutott... 1. folyt./- szb

a ranger-7 két nagy, 25, illetve 8.4 fokos, és négy kis, 6,3, illetve 2,1 fokos nyílásszögű televíziós kamerát vitt magával. a képeket a nagy nyílásszögű kamerák 1152, a kis nyílásszögűk 300 sorra bontva továbbították a földre. a működésükhöz szükséges, csaknem 1 kilowatt energiáról külön ezüstcink telepek segítségével gondoskodtak.

a ranger kamerái a holdat körülbelül ezer kilométer távolságból „látták”, úgy, mint a földi csillagász egy átlagos távcsővel, és 75 kilométerről úgy, mint amilyenek a palomar-hegyi nagy távcsövön át mutatkozik. éppen ezért a tudomány számára új részleteket csupán a 75 kilométernél közelebről készült felvételei nyújthatnak, főleg pedig az utolsó néhány másodperc „termékei”, hiszen három másodperccel becsapódása előtt a ranger már csak 8 kilométernyire fényképezett, utolsó felvételének készítésekor pedig - egyötöd másodperccel utjának befejezése előtt - körülbelül 500 méternyire volt a hold felszínétől. ha e képek átvitele és regisztrálása jól sikerül, valóban lehetőség van arra, hogy a becsapódás körzetének domborzati részleteit az eddiginél sokkal jobban ismerhessük meg. /mti, dr. török zoltán/

bb 68. alkotmány napi készülődés baranyában - a hazafias népfront baranya megyei elnökségének ülése

vid j szb zs

1964. július 31.

a hazafias népfront baranya megyei elnöksége pénteki ülésén többek között az alkotmánynapi ünnepek megyei programjáról tárgyalt. a tervek szerint pécsváradon a környező falvak szövetkezeteinek részvételével kétnapos mezőgazdasági termény- és gépkiállítás lesz, szigetváron az alkotmány napján felavatják az új 350 személyes szélesvásznú filmszínházat. harkányban új uszómendencét adnak át rendeltetésének. számos községben - így szalántán, kővágószőlősen - honvédelmi napokat, olimpiai sportnapokat rendeznek. sok helyen tartanak ünnepi tanácsüléseket, s pécsen ezen a napon adják át az „egy napot pécsért!”, társadalmi munkamozgalom legjobbjainak a kitüntetések. mintegy 100 községben, illetve üzemben lesz munkás-paraszt találkozó. /mti/

17, 10/ m

- 38 -

He

bb 65. a fővárosi fürdőigazgatóság közli

k njb-lm vg

1964. július 31.

nogy a pesterzsébeti jódos sógyógyfürdő augusztus 3-tól, hétfőtől szeptember 5-ig műszaki javítás és tatarozási munkák miatt zárva lesz. a strandfürdő a közönség rendelkezésére áll.

a gellért-fürdő női termál osztálya műszaki munkák miatt augusztus 3-án, hétfőn nem áll a közönség rendelkezésére. /mti/

bb 66. hervé brouhon

i fe/sk-lm zs

1964. július 31.

a belga általános munkásszövetség brüsszeli szervezetének titkára, aki a szot elnökségének vendégeként családjával együtt magyarországon töltötte szabadságát, pénteken elutazott hazánkba. itt tartózkodása alatt több üzembe is ellátogatott, tanulmányozta a magyar szakszervezetek tevékenységét és találkozott a szot titkárságának tagjaival. hervé brouhon-t elutazása előtt fogadta brutyó jános, a szot főtitkára. /mti/

bb 67. szakemberek helyszíni szemléje az 1. kerületi háztatarozásoknál

i ni/tm-lm zs

1964. július 31.

az 1. kerületi tanács végrehajtó bizottsága pénteken a vizivárosban és a várnegyedben megkezdett háztatarozásokkal foglalkozott. a tanácskozást helyszíni szemlével kötötték egybe, amelyen a fővárosi tanács házkezelési, városrendezési és építészeti szakemberei is résztvettek. az említett városrészekben ugyanis igen sok a műemlék-jellegű épület, amelyek helyreállítása, tatarozása nem egyszer különleges építészeti megoldást igényel. ilyen például a kerület egyik legrégebbi műemléke, a batthyány tér 4. számú ház is. az épület az egykori hírneves fehér kereszt vendégfogadó volt, amelynek szobáiban 2. józsef, a kalapos király is megszállt egy ízben udvarával. a rokokó homlokzatu épületet csak igen gondos, aprólékos munkával lehet eredeti szépségében helyreállítani, s különleges építészeti feladatot jelent a neoklasszicista stílusú belső helyiségek rendbehozása is. az épületben - amely tehát továbbra is hűen megőrzi korának építészeti jellegét - mintegy 8 millió forint költséggel 45 lakást hoznak létre. /mti/

17, 13/m

- 39 -

bb 69. embargó 20- óráig!

strauss-est szegeden

vid j-lm zs

1964. július 31.

a szegedi ünnepi hetek alkalmából pénteken strauss-estet rendezték az ujszegedi liget szabadtéri színpadán. a közönség több mint két órán át gyönyörködhetett a közkedvelt melódiákon. az esteh a budapesti máv szimfónikusok zenekarát vendégként a neves bécsi karmester, dietfried bernet vezényelte. a szólókat gencsy sári és bartha alfonz énekelte. az összekötő szöveget rácz györgy mondta el./mti/

--

bb 70. kállai gyula,

tné-lm zs

1964. július 31.

a minisztertanács elnökhelyettese pénteken délelőtt fogadta r.k.a. gardiner urat, az ensz afrikai gazdasági bizottságának főtitkárát. a baráti légkörben lefolyt megbeszélésen eszmecserét folytattak hazánk és az afrikai gazdasági bizottság közötti kapcsolatok fejlesztésének lehetőségéről./mti/

--

bb 71. kállai gyula fogadta a távozó mongol nagykövetet

tné-lm zs

1964. július 31.

kállai gyula, a forradalmi munkás paraszt kormány elnökhelyettese pénteken fogadta zsambalin banzart, a mongol népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik budapestről./mti/

--

17.40/lm

-40-

bb 72. közlekedési balesetek

i bc/gk-lm zs

1964. július 31.

a 4. kerületi lebstücker mária utca és a pozsonyi ut kereszteződésénél szöllősy erzsébet, 19 éves budapesti lakos telépett egy mozgó 14-es villamosról: a kocsi alá került, s nyomban meghalt.

a 9. kerületi tóth kálmán utca 31-33. számú ház előtt kaszás jános, 24 éves művezető tehergépkocsival elütötte steiner miksa, 73 éves budapesti lakost. az idős ember a kórházba szállítás után meghalt. a vezető műszakilag hibás kocsival indult el, kihaladáskor a kapunál nem tudott megállni és a kihalást biztosító portást elgázolta. kaszás jánost a rendőrség őrizetbe vette és bevonta vezetői igazolványát.

az 5. kerületi váci utca és régiposta utca kereszteződésénél özv. romhányi tiborné, 41 éves postafőellenőrt a gyalogjárdán elütötte egy személygépkocsi, mert vezetője, lovas mária, 24 éves budapesti lakos szabálytalanul kanyarodott. romhányinét súlyos sérüléssel kórházba szállították. lovas máriától bevonták vezetői igazolványát.

a 12. kerületi szilágyi erzsébet fasorban, a fogaskerekű végállomásánál conek jánosné, 55 éves budapesti lakos az uttesten megbottlott és egy villamos oldalának esett. súlyos sérüléssel az 1. számú sebészeti klinikára szállították.

a 11. kerületi bakator utca 16 számú ház előtt mihalik margit, 73 éves nyugdíjast elütötte egy kerékpár, amelyet almási tiber 11 éves diák vezetett. az idős asszonyt súlyos sérüléssel kórházba vitték. a kerékpáros, valamint a vázon ülő böröndi péter 11 éves gyermek könnyebben megsérült./mti/

--

bb 73. 1. baudouin belga király köszönőtávirata dobi istvánhoz

sk-lm zs

1964. július 31.

1. baudouin, belga király táviratban fejezte ki köszönetét dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, a belga nemzeti ünnep alkalmából tolmácsolt jókívánságaiért./mti/

18.15/lm

-41-

NE

bb 74. a libériai köztársaság elnökének köszönőtávirata
dobi istvánhoz

sk-lm zs

1964. július 31.

w.v.s. tubman, a libériai köztársaság elnöke táviratban
köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, Libéria
nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságait./mti/
--

bb 75. az eak vezetőinek köszönőtáviratai

k zs-lm zs

1964. július 31.

gamal abdel nasszer, az egyesült arab köztársaság elnöke,
táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács
elnökének, az eak nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókíván-
ságaiért.

x x x

mahmud riad, az eak külügyminiszter péter jánosnak, a
magyar népköztársaság külügyminiszterének mondott köszönetet
jókívánságaiért./mti/
--

bb 76. ülést tartott a kneb

tr-lm zs

1964. július 31.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést
tartott. meghallgatta az elnökség beszámolóját a folyamatban
levő vizsgálatokról, majd megvitatta és elfogadta az egyes
fogyasztási cikkek minőségének és árának alakulásával kapcso-
latos vizsgálatról készült előterjesztést. a bizottság a jelen-
tést megfelelő javaslatokkal a gazdasági bizottság elé terjeszti.
a kneb ezután megtárgyalta és elfogadta a vegyiparban, a kohó-
és gépiparban sorra kerülő, a minőség javítására tett intézkedé-
sek hatékonyságát felmérő vizsgálat programját./mti/
--

18,20/m

- 42 -

18/20

ob 77. a katonai ügyészség felhívása

k szb zs

1964. július 31.

jelentkezzék az a barnaruhás fiatalember, aki 1964. július
17-én körülbelül 20-24 óra között újpesten a megyeri csárda kör-
nyékén találkozott egy 18 év körüli körülbelül 170 centiméter ma-
gas, barna, vékony fiatal leánnyal, aki feltűnő - kék-krém-piros
színű széles, függőleges csikozású - zsákruhát viselt, kezében
szürke pepita bőröndöt és fehér táskát vitt. bal arcán és szeme
alatt sérülés nyomai látszottak, ruhája véres volt és az egyik
környékbeli utcai kútnál mosdott meg.

jelentkezzenek továbbá azok is, akik az ismertett ruházatu
fiatal leányt a megjelölt időszakban újpesten autóbusszon vagy
villamoson utazni látták.

jelentkezés személyesen: a budapesti katonai ügyészségen /2.
kerület, fő utca 70-78, második emelet 204/b számú szobában/
vagy telefonon 155-000/49 mellékállomáson. /mti/
--

bb 78. halálos közlekedési baleset fejér megyében

vid tm szb

1964. július 31.

pénteken déltben halálos baleset történt a bodajk-bakonycser-
nye közötti utszakaszon, egy kőbánya közetében. bársony imre móri
lakos a balinkai málnatermelő szövetkezet személygépkocsijával
szabálytalanul a baloldalon haladt, amikor a beláthatatlan,
veszélyes kanyarban nagy sebességgel haladva előbukkant a somo-
gyi miklós bodajki lakos által vezetett motorkerékpár, amely-
nek hátsó ülésén kiss károly bodajki lakos utazott.

a két jármű összeütközött. a baleset következtében somogyi
miklós a helyszínen meghalt, kiss károlyt pedig súlyos sérülések-
kel kórházba szállították. bársony imre gépkocsivezető ellen a
rendőrség megindította a bünvádi eljárást. /mti/
--

18.30/- szb

-43-

18/30

bb 79. magyar-kubai barátsági nap salgótarjában

vid gk szb la

1964. július 31.

pénteken magyar-kubai barátsági napot tartottak salgótarjában. ebből az alkalomból a városba érkezett dr. juan José fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is. a nagykövet alics jánosnak, az mszmp nógrád megyei bizottsága titkárnak, továbbá a város és az acélárugyár vezetőinek társaságában megtekintette salgótarján festői környékét, a két szomszédvárat: somoskő és salgó várát.

ezt követően a július 26-i felszabadító mozgalom 11. évfordulója, a kubai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából diszünnepséget rendeztek az acélárugyár művelődési házának színháztermében. a kubai köztársaság budapesti nagykövete mondott emlékbeszédet, majd salgótarján város és az acélárugyár vezetői, élenjáró dolgozói fogadást adtak a kubai vendégek tiszteletére. /mti/

--

bb 80. megkapták diplomájukat az ország első termelészövetkezeti üzemgazdászai

vid gö szb la

1964. július 31.

zsámbékon, a felsőfoku mezőgazdasági technikumban befejezettek az államvizsgák. két évi tanulás után 48 hallgató állt a vizsgabizottság elé, hogy számot adjon a növénytermesztésből, az állattenyésztésből, az üzemtanból és a politikai gazdaságtanból szerzett tudásáról. ezek a hallgatók termelészövetkezeti üzemgazdászok lesznek, ők az iskola első „fecskéi”, akik diplomát kaptak ebből a szakmából. feladatuk közé tartozik többek között a tervezés, a zárszámadás előkészítése, az elő- és utókatkuláció összeállítása, valamint a jövedelmezőség és az eredményesség vizsgálata.

az oklevelek átadására pénteken került sor. 46 hallgató, - köztük egy kitüntetéssel, kettő kitűnő eredménnyel végzett, - kapta meg a diplomáját. az ünnepségen dr. erdei ferenc akadémikus köszöntötte mezőgazdaságunk új szakembereit. /mti/

--

19.22/- szb

-44-

Me

bb 81. „románia és csehszlovákia tájai”, - a fényes adolf teremben megnyitották károlyi ernő festőművész kiállítását

t tf/tné-lm la

1964. július 31.

„románia és csehszlovákia tájai”, címmel károlyi ernő festőművész munkáiból rendezett kiállítást a műcsarnok a fényes adolf teremben. a péntek este tartott megnyitó ünnepségen - amelyen résztvett képzőművészeti életünk sok képviselője és a budapesti diplomáciai testület több munkatársa - a kiállító művész munkásságát nicolae stinea, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének helyettes kulturattaséja és dr. rudolf holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója méltatta.

a választékos, színes összeállítású anyagot, amelyben mintegy 30 olaj- és temperakép, valamint több gouache szerepel, dr. soós imre, a tudományos ismeretterjesztő társulat művészeti szakosztályának tagja ismertette.

a tárlatot augusztus 26-ig tartják nyitva. /mti/

--

bb 82. időjárásjelentés

tné-lm la

1964. július 31.

a meteorológiai intézet jelenti július 31-én, pénteken este 19 órakor:

meleg, nyári idő

várható időjárás szombat estig: napos, száraz, meleg idő. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-31 fok között. /mti/

--

bb 83. marcell györgy és náfael győző festőművész közös tárlata az ernst múzeumban

t tf/tné-lm la

1964. július 31.

az ernst múzeum termeiben pénteken este - sok érdeklődő és művészeti életünk számos ismert képviselője jelentésében - ünnepélyesen megnyitották marcell györgy és náfael győző festőművész közös kiállítását. a művészek munkásságát, s tárlatuk anyagát a megnyitón gábor emil festőművész ismertette.

/folyt.köv./
19.48/e

- 45 -

Me

bb 83. /marcell györgy...1.folyt./-lm

- marcell györgy képeit utoljára öt évvel ezelőtt csoportos kiállításon láthattuk ugyancsak az ernst muzeumban - mondotta. azóta a 62 esztendő mester művészpédagógiai munkássága mellett csendes elvonultságban dolgozott. míg az utolsó tárlatán szereplő képein elsősorban az élményadta pillanatnyi benyomás dominált, most bemutatásra kerülő alkotásainak leginkább a kompozíciók tisztasága, a lendületes vonalritmus és a világos színek mesteri alkalmazása ad különös művészi értéket.

a másik idős művész, ráfael győző ritkán szerepel alkotásaival a közönség előtt. egy egykori vashary tanítvány kernstock köréhez tartozott, párizsban, münchenben, rómaiban tanult. a két világháború közötti időben nagyszerű kiállításokkal mutatkozott be bécsben, varsóban, párizsban. közben kiváló mestere lett az archeológiának és a restaurálásnak, több éves egyiptomi tevékenysége külföldön is ismerette tette nevét. utoljára 1949-ben rendezett itthon kiállítást.

mindkét tárlatot augusztus 22-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

bb 84. fogadás svájc nemzeti ünnepe alkalmából

k fe/tné szb la

1964. július 31.

dr. adalbert koch rendkívüli és meghatalmazott nagykövet svájc nemzeti ünnepe alkalmából pénteken este fogadást adott a táncsics nagy fedélzetén. megjelent a fogadáson dr. beresztóczy miklós és polyák jános, az országgyűlés alelnökei, szilágyi béla külügy-miniszterhelyettes, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, naményi géza, a tájékoztatási hivatal vezetője, továbbá a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet több ismert személyisége.

ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja. /mti/

20.20/e

He

- v é g e -

-- 46 --

MUNKASZÁM:

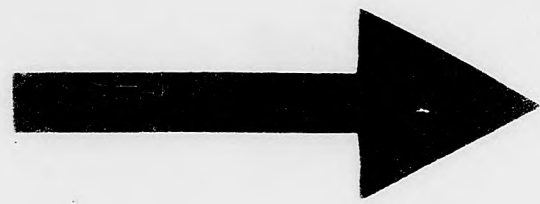
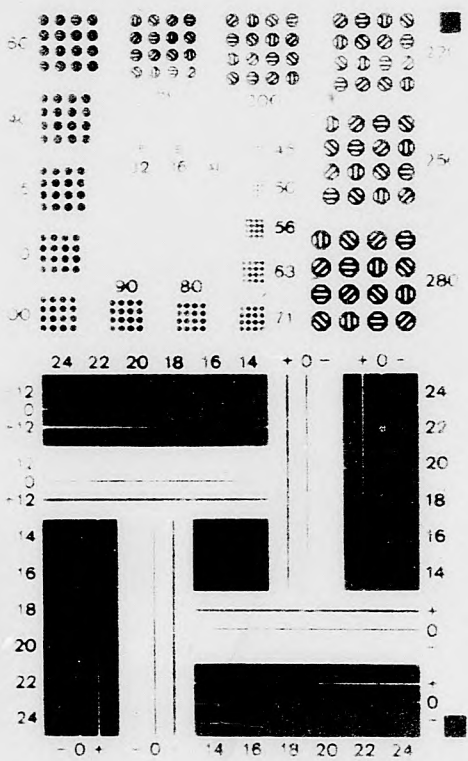
B/78

FELVÉTEL:

629

Készítette: HEILAU FÉVA

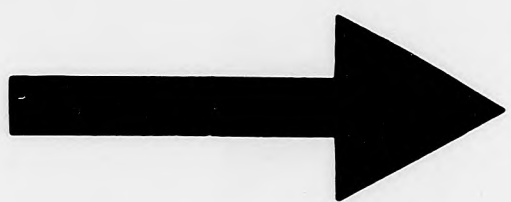
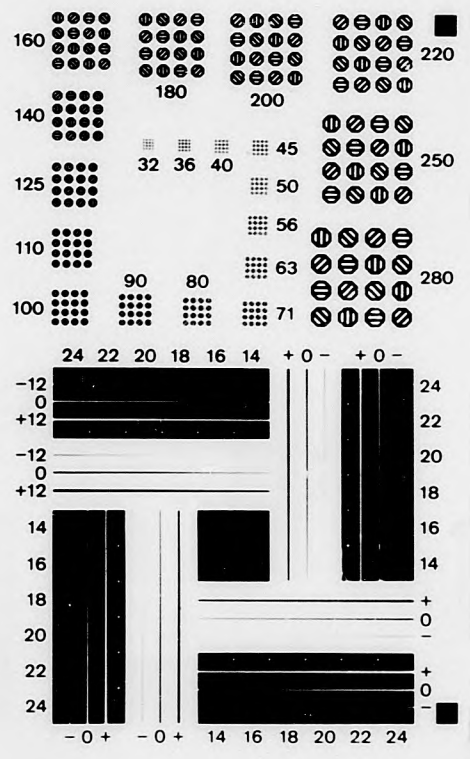
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS